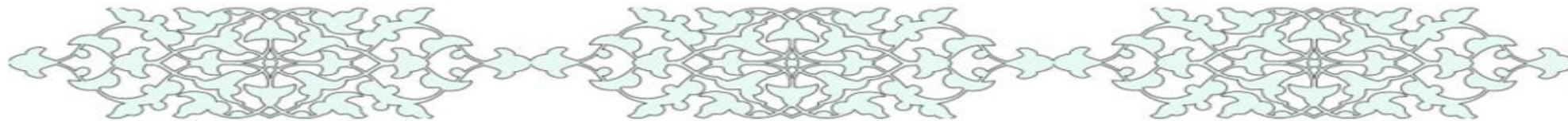

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی
خراسان رضوی

عنوان: بررسی اقتصاد ورزش

مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

مرداد ۱۴۰۲

شناسنامه گزارش

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی
خراسان رضوی

عنوان:

بررسی اقتصاد ورزش

مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

نویسنده: نجمه سوری ناصری

ناظر: شهرام عیدی زاده

واژگان کلیدی: اقتصاد، ورزش، خراسان رضوی، سرمایه گذاری

تاریخ انتشار: مرداد ۱۴۰۲

نشانی: مشهد مقدس - خیابان امام خمینی - جنب باغ ملی - ساختمان اتاق بازرگانی - کد پستی: ۹۱۳۷۷۳۴۱۹۵

فهرست مطالب

- مقدمه
- اقتصاد ورزش چیست
- ضرورت اقتصادی ورزش
- آثار اقتصادی ورزش
- دلایل اقتصادی حضور دولت در ورزش
- سهم صنعت ورزش در دنیا
- تجربه ی کشورهای پیشرفته
- آثار و پیامدهای اقتصادی رویدادهای بزرگ ورزشی
- میزبانی المپیک ۲۰۱۶ بر کشور برزیل
- جام جهانی ۲۰۱۸ بر کشور روسیه
- اقتصادی میزبانی المپیک ۲۰۲۰ بر کشور ژاپن
- میزبانی جام جهانی ۲۰۲۲ بر کشور قطر
- تجارب کشورهای مختلف، در بخش ورزش
- جمع بندی تجارب کشورهای مختلف در بخش ورزش

- اقتصاد ورزش در ایران
- شناسایی عوامل موثر بر رونق اقتصادی ورزش در ایران
- اقتصاد ورزش ایران در مقایسه با سایر کشورها
- بررسی اقتصاد ورزش در استان خراسان رضوی
- بررسی و تحلیل وضع موجود و روندها و استخراج ساختار و سازمان فضایی بخش تربیت بدنی
- بررسی امکانات و تجهیزات فضاها و اماکن ورزشی به تفکیک فعالیت بر اساس نوع مالکیت
- اماکن ورزشی شهری و روستایی - فعال و غیرفعال استان خراسان رضوی
- اماکن ورزشی استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فعالیت
- جمع بندی توجیهات اقتصاد ورزش در استان خراسان رضوی
- راهکارها
- پیشنهادات

مقدمه

ورزش از تولید ناخالص داخلی کشورها سهم دارد و از این جهت به عنوان یک ابزار دولت مورد توجه قرار می گیرد لذا یکی از بخش هایی که میتواند به اقتصاد کشور کمک کند، ورزش است. بعضی از جنبه های ورزش مانند هزینه های زیربنایی و زیرساختی در کشوری مانند ایران نیاز به دخالت و حمایت دولت دارد تا به بازدهی مناسب برسد.

سرمایه گذاری در زمینه ورزش دارای اهداف و زمینه های اجتماعی اقتصادی وسیعی است. اهمیت فعالیت های ورزشی اغلب به دلیل حفظ تندرستی و سرگرمی بوده است، اما امروزه جنبه تجاری و اقتصادی فعالیت های ورزشی نیز مطرح شده و از اهمیت زیادی برخوردار است، به طوری که ورزش و بخش های مرتبط با آن به عنوان یک بخش اقتصادی، از تولید و مصرف کالاها و خدمات ورزشی گرفته تا نقش آن در پیشگیری و درمان بیماری ها و کاهش هزینه های درمان، بر توسعه اقتصادی جوامع مختلف تأثیر اساسی دارد تا جایی که صنعت ورزش از مهم ترین عوامل مؤثر در رشد و توسعه اقتصادی کشورها و از پردرآمدترین بخش های اقتصادی در قرن بیست و یکم محسوب می شود.

براین اساس صنعت ورزش و بخش های مرتبط با آن و تأثیرات اقتصادی مستقیم و غیرمستقیمی مانند اشتغالزایی، تولید درآمد، افزایش هواداران ورزشی و بهبود توریسم مرتبط با ورزش و فعالیت های ورزشی، تأثیر بر هزینه های بهداشتی و درمانی، افزایش سلامتی و تأثیر مثبت بر عملکرد کارکنان و... حائز اهمیت فراوانی است.

اقتصاد ورزش چیست

اقتصاد ورزش به بکارگیری تئوری های اقتصادی برای تحلیل فعالیت های ورزشی اطلاق می شود یا به بیان دقیق تر اقتصاد ورزش به ارزیابی مسائل و الگوهای تخصیص بهینه منابع در سه بخش عملکرد ورزش، تولیدات ورزش و توسعه ورزش میپردازد. صنعت ورزش به مجموعه فعالیت های مرتبط با تولید، مبادله و بازاریابی کالاها و خدمات ورزشی گفته می شود که در ارتقای ارزش افزوده نقش داشته باشند. امروز احتمال بر آینده اندیشی و تفکر راهبرد و ترسیم خطوط عمل بر اساس خط مشی های برخاسته از بنیان های معرفتی منتج به فرایندها و فرآورده ها می شود (عبدلی، ۲۰۱۵)

ضرورت اقتصاد ورزش

اقتصاد ورزشی حیطه گسترده ای است که با دیگر بخشهای اقتصادی رابطه تنگاتنگی دارد ولی به دلیل تنگناهای متعدد اقتصادی قادر به رشد زیادی نیست. شاید این عدم رشد چالش هایی باشد که کشورمان ایران با آنها رو به رو است آینده نگری و پیشبینی چشم اندازهای ممکن در اقتصاد ورزشی و صنعت ورزش قابل انکار نیست. در این راستا با توجه به اهمیت و پتانسیل صنایع مختلف در شکوفایی و رشد اقتصادی، برنامه ریزی برای اقتصاد ورزش و نقش آن در رشد اقتصادی بسیار حائز اهمیت میباشد. ورزش نه تنها در سطح ملی یک صنعت درآمدزا می باشد بلکه شدیداً میتواند به توسعه اقتصادهای محلی و کوچک کمک کند. اما سرمایه گذاری جمعی، درزمینه ورزش و رویدادهای ورزشی دارای اهداف و زمینه های اجتماعی اقتصادی وسیعتری است. (آقابابایی دهقی و افشار، ۱۴۰۱)

تغییرات فناوری افزایش روزافزون وابستگی متقابل کشورها و ملل، تمایل روزافزون به جهانی شدن، لزوم درک بهتر از تغییرات و آینده را برای دولت ها، صاحبان کسب و کار، سازمان ها و مردم ایجاد می نماید. مطالعات آینده نگری و آینده پژوهی هسته مرکزی تفکر استراتژیک است. نگاه به آینده مقارن با عدم قطعیت است و ضرورت می طلبد که برای اقتصاد ورزشی کشور برنامه ریزی مدون و چشم اندازی طراحی شود تا بتوانیم از کشورهای در حال توسعه عقب نباشیم و این نیاز به برنامه ریزی برای آینده دارد (زیایی پرور، ۱۳۹۴).

ورزش در ایران همیشه به عنوان یکی از مباحث فرعی در اقتصاد مورد توجه قرار گرفته است؛ موضوعی که در کشورهای توسعه یافته یک رکن مهم اقتصادی، سیاسی و اجتماعی تلقی میشود.

آثار اقتصادی ورزش

شاید نتوان به سادگی آثار گسترده ورزش را که به صورت فزاینده ای بر ابعاد مختلف فرهنگی، اجتماع، اقتصادی و سیاسی جامعه تأثیر گذار است، بر شمرد. ایجاد اشتغال، بهبود سلامت (کاهش هزینه های درمان)، افزایش غرور ملی، افزایش بهزیستی (کیفیت زندگی)، کاهش میزان جرم و جنایات و بزهکاری، کاهش مصرف مواد مخدر و سیگار، افزایش امید به زندگی، رشد اقتصاد منطقه ای و بهبود چهره کشورها در عرصه بین المللی و جهانی از جمله تأثیراتی است که ورزش در جامعه بر جای خواهد گذاشت

تأثیرات اقتصادی مستقیم

۱

تولید کالاها و خدمات ورزشی، صادرات و واردات، کاهش هزینه های خانوار، ایجاد اماکن و تسهیلات، تبلیغات، پوشش رسانه ای، اشتغال و جذب گردشگر و حامیان مالی و....

آثار اقتصادی غیر مستقیم

۲

ارتقای سلامتی و کاهش هزینه های درمان و به تبع آن، توسعه برنامه های ملی و نیروی کار می گردد و در کاهش هزینه های درمانی خانوار و دولت دخالت اساسی دارد. همچنین، این امر موجب کاهش غیبت کارکنان و افزایش عملکرد و بهره وری آنها می شود (مرکز پژوهش های مجلس، ۱۴۰۱)

آثار اقتصادی ورزش

این ادعا مطرح شده است که انجام سرمایه گذاری های عمومی و دولتی برای برگزاری وقایع ورزشی بزرگ در چارچوب کینزی تزریق پول توسط دولت به اقتصاد و ضریب تکاثری آن، مزایای اقتصادی خالصی برای اقتصاد و جامعه به همراه دارد. معمولاً در این خصوص چهار متغیر مورد بررسی قرار میگیرد:

استادیومهای ورزشی و میراث آنها

حق میزبانی یک رویداد ورزشی مهم (مثل جام جهانی) معمولاً در رقابت با سایر شهرها یا کشورها به دست می آید.

سرمایه گذاری در زیرساختها و بازسازی و نوسازی شهری

رویدادهای ورزشی موجب پذیرش تعداد زیادی از ورزش دوستان است لذا تقاضا برای زیرساختهای شهری که دولت، بانی تأسیس یا بهبود آنها است، افزایش می یابد. سرمایه گذاری های مرتبط با این شرایط عبارتند از: هتلها، حمل و نقل کارا و مخابرات و غیره

اشتغال و دستمزدها

پروژههای کلان ورزشی منجر به ایجاد فرصت های شغلی می شوند. فرصت های شغلی کوتاه مدت در بخش ساخت و ساز استادیومهای ورزشی و کسب فرصت های شغلی بلند مدت مانند صنعت توریسم و رستوران داری

توریسم

از طریق بازاریابی و فعالیت رسانهها، شهر یا کشور میزبان مسابقات ورزشی قادر به جذب توریست ها هنگام برگزاری مسابقات و بعد از آن خواهد بود. معمولاً توریست ها در محل، کشور میزبان اقامت دارند که می تواند موجب رونق آن اقتصاد شود.

دلایل اقتصادی برای حضور دولت در ورزش

ورزش و کاهش جرم

مشارکت در ورزش، زندگی بسیاری از کسانی را که در صورت عدم شرکت در ورزش بالقوه به سمت بزهکاری و جرم میروند، بهبود میدهد. در این شرایط حضور دولت برای دادن یارانه و عرضه کردن ورزش قابل توجه می باشد.

ایجاد سلامتی در جامعه

رابطه بین مشارکت در ورزش و سلامتی جامعه، یکی از دلایل اصلی برای افزایش سهم دولت در ورزش می باشد که باعث می شود سلامتی فکری (اضطراب، افسردگی) و جسمی (آسم، مشکلات قلبی، ایجاد فشار خون، چاقی، دیابت) در جامعه ایجاد شود

ورزش به عنوان کالای عمومی

ورزش به عنوان کالای عمومی در ایجاد خرسندی اثرات مختلفی دارد: موفقیت ورزشی غرور ملی را افزایش داده و باعث شادی در جامعه میشود، ایجاد شهرت جهانی برای یک کشور بسیار مهم است. موفقیت در ورزش مثل جام جهانی یا المپیک باعث می شود که مشارکت در ورزش فراغت افزایش یابد.

عدالت در ورزش

از دلایلی که دولت در ورزش دخالت میکند، این است که بخش خصوصی یا بازار آزاد در تخصیص منابع، عدالت را رعایت نمیکنند و طبیعت جمعی فواید مصرفی ورزش را در نظر نمی گیرند

سهم صنعت ورزش در دنیا

در شرایطی که تقریباً ۱۰ کشور توسعه یافته اقتصادی، بیش از ۸۰ درصد بازاری جهانی و ۷۵ درصد سهم تجارت جهانی ورزش را به خود اختصاص داده اند، سهم صنعت ورزش از تجارت جهانی ۵/۲ درصد برآورد شده و ۶۰ تا ۸۰ میلیون شغل در سراسر دنیا مرتبط با صنعت ورزش هستند. مشارکت مستقیم و غیرمستقیم بیش از ۶۰ درصد جمعیت کشورها در فعالیتهای ورزشی و اختصاص یافتن بیش از ۹۰ درصد GDP ورزش به مصارف ورزشی در کشورهای توسعه یافته سبب رشد بیش از پیش صنعت ورزش شده است، گواه این امر، درآمد حاصل از صنعت ورزش در کشور پیشرفته ای همچون آمریکا است که بیش از ۶۵۰ میلیارد دلار تخمین زده میشود. (بخشنده و دیگران ۱۳۹۹)

تجربه ی کشورهای پیشرفته

صنعت ورزش در آمریکا در سال ۲۰۱۷، بیشتر از ۶۰۰ میلیارد دلار بوده در حالیکه اندازه تخمینی صنعت ورزش جهان، بیشتر از ۲ تریلیون دلار در همان سال بوده است، صنعت ورزش در آمریکا جزء یازده صنعت برتر شناخته میشود و مردم سالانه ۲۱۳ تا ۳۵۰ میلیارد دلار را به خرید کالاها و خدمات ورزشی به شکل های گوناگون اختصاص میدهند (کاظمی و دیگران، ۲۰۱۹)

اشتغال زایی ورزش در کشوری مانند انگلستان از بخش کشاورزی آن بیشتر است (صدیق و دیگران، ۲۰۲۰)

شهرهای بزرگ دنیا با جدیت، تلاشهای بازاریابی شهر خود را بر رویدادهای بزرگ ورزشی متمرکز کرده اند؛ به عنوان مثال، شهر منچستر در مسابقات کشورهای مشترک المنافع و شهرهای لس آنجلس، استانبول، پکن و لندن برای بازیهای المپیک، نمونه هایی از این مورد هستند که توانسته اند از این طریق منافع زیادی را برای بخشهای مختلف مانند صنعت گردشگری، جذب حامیان مالی، مطرح شدن رسانه ها، توسعه صنعت ورزش، کیفیت زندگی جامعه و ... میزبانی رویداد هارا کسب کنند (کاپالنیدو و کاراداکیس، ۲۰۱۴)

“ سهم صنعت ورزش در GDP برخی از کشورهای پیشرفته بین ۲.۵ تا ۴ درصد گزارش شده و جایگاه این صنعت را در بین دیگر صنایع ارتقاء بخشیده است (دهقی و افشاری ۱۴۰۱)

آثار و پیامدهای اقتصادی میزبانی المپیک ۲۰۱۶ بر کشور برزیل

۱ ایجاد ۷۰ هتل و اقامتگاه جدید در ریو شد و ۵ میلیارد رآل برزیلی (واحد پول برزیل) را در صنعت گردشگری سرمایه گذاری شده است.

۲ ساخت هتلها و سایر زیرساختها برای بازیها موجب ایجاد فرصت های آموزش و اشتغال و همچنین به کارگیری حدود ۱۶،۰۰۰ نفر در ساختمان ها و اقامتگاه های جدید شد.

۳ کشور برزیل در طی ۱۲ ماه از ۶/۶ میلیون گردشگر خارجی استقبال کرد که این رقم ۴.۸ درصد افزایش نسبت به سال قبل را نشان میدهد. درآمد حاصل از گردشگری این کشور در سال ۲۰۱۶، جمعاً ۶.۲ میلیارد دلار آمریکا بوده که نسبت به سال قبل ۶.۲ درصد رشد داشته است.

۴ ۸۲ درصد از رشد اقتصادی محلی ریواختصاص به اشتغال زایی داشت. میزان درآمد هرم اجتماعی پایه شهر ریو، بیشتر از دوره قبل از المپیک، افزایش یافت. درآمد ۵ درصد از فقیرترین افراد ریو، افزایش ۲۹.۳ داشته است و در مقابل درآمد ۵ درصد از ثروتمندترین افراد ریو، ۱۹.۹۶ درصد رشد داشته است.

۵ خدمات پیش از اعالم دوره بازی های المپیک (۱۹۹۲-۲۰۰۸) را با دوره پس از اعلام بازی ها (۲۰۰۹-۲۰۱۶) که مقایسه میکنیم، میتوان گفت که هفت سال قبل از بازی هادر زمینه هایی مانند خدمات عمومی، آموزش، بهداشت و توسعه اجتماعی پیشرفت بیشتری نسبت به دوره قبل داشته است

۶ برای هر رآل برزیلی که در امکانات ورزشی سرمایه گذاری شده است، ۵ رآل برزیلی دیگری نیز در پروژه های میراث سرمایه گذاری شده است که به بهبود کیفیت زندگی افراد، فراتر از بازی ها کمک میکند. (مرکز پژوهش های مجلس ۱۴۰۰) (باردا و دیگران، ۲۰۱۷)

آثار و پیامدهای اقتصادی میزبانی جام جهانی ۲۰۱۸ بر کشور روسیه

۱ کل هزینه های دولت روسیه برای جام جهانی فوتبال ۲۰۱۸ حدود ۱۱ میلیارد دلار بود. از این تعداد ۴.۲۲ میلیارد دلار برای ساخت زیرساخت های ورزشی، ۳.۶۳ میلیارد دلار برای بهبود امکانات حمل و نقل در داخل و اطراف سالن های مسابقه در روسیه و ۱.۱۸ میلیارد دلار برای زیرساخت های پشتیبانی هزینه شده است. سایر هزینه های عملیاتی ۱.۸۵ میلیارد دلار بود. هزینه زیرساخت حمل و نقل هوایی ۱.۹ میلیارد دلار و شامل ۱۱ فرودگاه و پایانه جدید بود

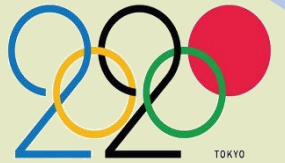
۲ بودجه اختصاص یافته برای ساخت و ساز و نوسازی مسکن و زیرساخت های پزشکی در حدود ۱.۱۸ میلیارد دلار بوده. همچنین افزایش اشتغال موقت در بخش هایی مانند خدمات، حمل و نقل و تجارت نیز مشاهده شد. جام جهانی ۲۰۱۸، ۲۰ سالانه ۳۱۵ هزار شغل در کشور روسیه ایجاد میکند

۳ در طول ژوئن و ژوئیه، ۵۷۰ هزار گردشگر بین المللی به روسیه پرواز کردند. تأثیر اقتصادی بیشتر زمانی برای خرده فروشان، رستوران ها و هتل ها مشهود بود که نزدیک به ۷۰۰ هزار روسی به عنوان تماشاگر مسابقات شرکت کردند. به نظر میرسد که طرفداران بازدیدکننده میتوانند به طور متوسط از ۵۰۰۰ تا ۸۰۰۰ دلار هزینه کنند و ۲.۵ تا ۴ میلیارد دلار در مصرف کمک کنند. همچنین تخمین زده میشود که کشورهای میزبان برخی از رویدادها هستند، از افزایش گردشگر تقریباً ۲۵ درصدی در سال بعد برخوردار شوند.

۴ سالانه حدود ۲۲۰ هزار شغل ایجاد شده و حفظ میشود که در طول آماده سازی و میزبانی جام جهانی منجر به افزایش درآمدهای شخصی ۶.۵۹ میلیارد دلاری در خانوارهای روس میشود. بر اساس داده های دولت روسیه، ۲۱۰ هزار روسی مهارت های دیگری در تهیه و میزبانی مسابقات بزرگ کسب کرده اند.

۵ دولت روسیه همچنین افزایش تولید ناخالص داخلی را برای مدت ۱۰ سال از ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۳ بین ۲۶ و ۳۰.۸ میلیارد دلار آمریکا تخمین زده است. جام جهانی ۲۰۱۸، اقتصاد کشور روسیه را بایش از ۲۰ میلیارد دلار تقویت کرد که بیش از ۱ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور (تولید ناخالص داخلی) محسوب میشود. همچنین، تأثیر جام جهانی بر تولید ناخالص داخلی روسیه بین سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۸، ۲۰ میلیارد دلار بود که معادل ۱/۱ درصد تولید ناخالص داخلی آن کشور است. (مرکز پژوهش های مجلس، ۱۴۰۱)

آثار و پیامدهای اقتصادی میزبانی المپیک ۲۰۲۰ بر کشور ژاپن

بازی‌های المپیک تابستانی ۲۰۲۰، از ۲۳ ژوئیه تا ۸ اوت ۲۰۲۱ در توکیو، ژاپن برگزار شد. این بازی‌ها ابتدا برای سال ۲۰۲۰ برنامه‌ریزی شده بود، اما به دلیل همه‌گیری COVID-19 به تعویق افتاد. با وجود تأخیر، این رویداد نام "توکیو ۲۰۲۰" را برای اهداف بازاریابی و برندسازی حفظ کرد

به تعویق انداختن بازی‌ها تا یک سال ۲.۸ میلیارد دلار برای ژاپن هزینه داشته باشد که دو سوم آن با بودجه عمومی پرداخت شده است.

بودجه المپیک توکیو بیش از ۱۵ میلیارد دلار بود، که از ۷ میلیارد دلاری که در ابتدا پیش بینی شده بود بیشتر است.

براساس پیش بینی‌ها کل درآمد حاصل از بازی‌های المپیک و پارالمپیک تابستانی ۲۰۲۰ حدود ۷۲۱ میلیارد ین ژاپن انتظار می‌رفت. که حمایت مالی محلی به عنوان منبع اصلی درآمد ۳۵۰ میلیارد ین ژاپن و پس از آن فروش بلیت ۹۰ میلیارد ین ژاپن پیش بینی می‌شد.

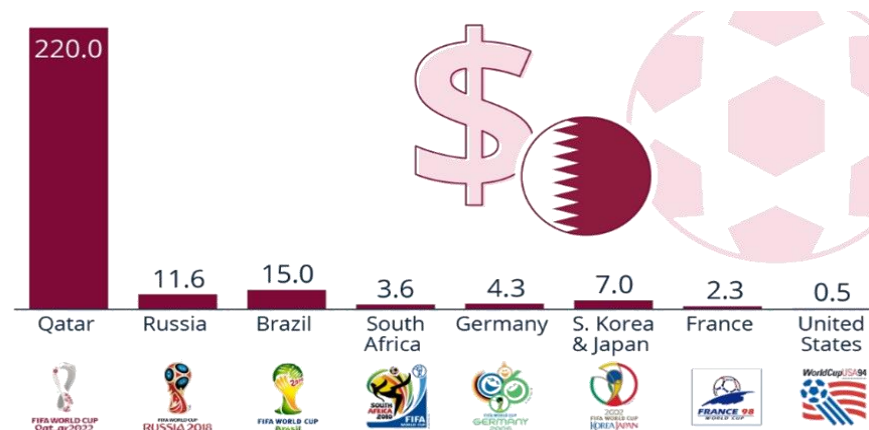

کمبود تماشاگر منجر به ضرر تخمینی حدود ۹۰ میلیارد ین از درآمد بلیط شد. علاوه بر این، افزایش تولید ناخالص داخلی ناشی از میزبانی بازی‌های توکیو ۲۰۲۰ بدون تماشاگر به حدود ۰.۳ تریلیون ین کاهش یافته است. به این ترتیب، برگزاری این رویداد بدون تماشاگر منجر به از دست دادن حدود ۱.۴ تریلیون ین در تولید ناخالص داخلی، در مقایسه با زمانی که رویداد به شکل کامل برگزار می‌شد.

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی
خراسان رضوی

آثار و پیامدهای اقتصادی میزبانی جام جهانی ۲۰۲۲ بر کشور قطر

FIFA WORLD CUP
Qatar 2022

بودجه جام جهانی قطر حدود ۲۲۰ میلیارد دلار برآورد شده، صرف ساخت ۷ استادیوم جدید، بازسازی یک استادیوم قدیمی، ساخت یک شهر جدید، ایجاد یک سیستم جدید مترو، توسعه فرودگاه بن حمد، ساخت صدها هتل، آپارتمان، ویلا، جزیره خصوصی، بازسازی و توسعه هزاران کیلومتر جاده و بزرگراه، ساخت پارک‌های موضوعی، اسکله‌های تفریحی، موزه‌ها، نقاط هواداری و ... شد.

۱

تخمین زده‌اند که درآمد این کشور از میزبانی جام جهانی فوتبال ۲۰۲۲ میلادی به ۱۷ میلیارد دلار بوده است.

۲

تعداد بازدیدکنندگان قطر تا پایان رقابت‌ها به ۱.۴ میلیون مسافر بین‌المللی رسید؛ رقمی بیشتر از پیش‌بینی‌های اولیه بود

۳

به لطف جام جهانی تولید ناخالص داخلی قطر تا پایان سال ۲۰۲۲ به ۴.۱ درصد افزایش خواهد یافت

۴

تجارب کشورهای مختلف، در بخش ورزش

- ❖ مالزی: انجمن المپیک مالزی با اجرای اولین برنامه راهبردی خود (۲۰۰۳-۱۹۹۳) به موفقیت‌هایی همچون افزایش، بازسازی تسهیلات اعتبار و جایگاه، به کارگیری فناوری اطلاعات، بهره‌مندی از نیروی انسانی متخصص و بازسازی تسهیلات و امکانات، اصلاح اساسنامه طبق نیازهای جدید، تقویت بنیه مالی، قدردانی از ورزشکاران، برگزاری کنفرانس سالانه و تأسیس آکادمی ملی المپیک نایل شد. (جوادی پور و رهبری، ۱۳۹۶).
- ❖ استرالیا: در سند راهبردی ورزش استرالیا؛ غنی کردن زندگی مردم استرالیا از طریق ورزش، افزایش فرصت‌ها به منظور مشارکت و برتری در ورزش؛ چشم‌انداز عبارت است از: تأیید استرالیا به عنوان پیشرو ورزش قهرمانی در جهان؛ برخی از اهداف کلان عبارتند از: ایجاد نظام ملی اثربخش در ورزش برای تحقق مشارکت حداکثری استرالیایی‌ها در ورزش، تضمین برتری عملکرد ورزش قهرمانی استرالیا در سطح جهان، حمایت از میزبانی رویدادهای بین‌المللی و برخی از راهبردها عبارتند از: به کارگیری اقدامات مؤثر برای تشویق فدراسیون‌های ملی به توسعه باشگاه‌ها و انجمن‌های ورزشی محلی، ایجاد مسیرهای مؤثر برای مشارکت مردم استرالیا در ورزش، ارائه مشوق‌هایی برای ایجاد مدیریت مؤثر در فدراسیون‌های ملی، تدوین الگوی توسعه منابع مالی رشته‌های ورزشی با تأکید بر فرصت‌های موجود در بخش غیردولتی (مظفری و همکاران، ۱۳۹۰).
- ❖ انگلیس: در سند راهبردی ورزش کشور انگلستان مأموریت عبارت است از: ترغیب به کسب برتری، ترغیب به نوآوری، تدارک تسهیلات ورزشی بهتر؛ چشم‌انداز عبارت است از: تبدیل انگلستان به فعالترین و موفقترین ملت ورزشی جهان در سال ۲۰۲۰؛ برخی از اهداف کلان عبارتند از: افزایش مشارکت عمومی در فعالیت‌های ورزشی، افزایش موفقیت‌های بین‌المللی در ورزش قهرمانی، حمایت از میزبانی رویدادهای ورزشی بزرگ و برخی از راهبردها عبارتند از: تخصیص بودجه ملی بین فدراسیون‌های ورزشی، بهینه‌سازی ارائه خدمات تخصصی به ورزشکاران، ایجاد هماهنگی در ورزش قهرمانی، توسعه تسهیلات تمرینی در مراکز ملی. تمرکز اصلی سیاست سرمایه‌گذاری انگلستان در ورزش، به موفقیت در کسب مدال خلاصه می‌شود. (مظفری و همکاران، ۱۳۹۰).
- ❖ چین: از سال ۱۹۴۹ یعنی از سال تأسیس جمهوری خلق چین، ورزش نقش مهمی را در این جمهوری ایفا می‌کند و سازمان‌های ورزشی و سیاست‌های آن به خوبی تبیین و طراحی شده‌اند. از زمان آغاز طرح تحول اقتصادی چین یعنی اواخر دهه هفتاد، شکل تجاری سازی ورزش نیز در این کشور تغییر کرد و الگوی آن از تکیه و حمایت مالی یک جانبه دولت خارج و به یک بخش اقتصادی دارای استقلال تبدیل شد.

جمع بندی تجارب کشورهای مختلف در بخش ورزش

- بررسی تجارب کشورها در زمینه ورزش نشان میدهد که در برنامه راهبردی کشورهای منتخب، حمایت از میزبانی برگزاری رویدادها ی مهم بین المللی جزو اهداف کلان این کشورهاست
- اکثر کشورهای پیشرو در حوزه ورزش، دارای ساختاری متمرکز هستند و تلاش میکنند سیاست گذاری و مدیریت ورزش را به صورت متمرکز پیش ببرند
- طراحی رابطه ساختارمند نهاد متولی ورزش با شهرداری ها، مدارس و دانشگاه ها، باشگاه های ورزشی هم از اهمیت بسزایی برخوردار بوده و عملاً در اکثر کشورهای پیشرو باشگاه های ورزشی محور توسعه ورزش محسوب میشوند اگرچه در مورد نحوه صدور مجوز باشگاه ها در کشورهای مختلف تفاوت وجود دارد.
- نحوه برقراری ارتباط میان مؤلفه های ورزش، مسیر اجرای ثربخش سیاست های توسعه کشورها را تعیین مینماید. در کشور آمریکا ارتباط بین مؤلفه ها ماتریسی است، به این معنا که به عنوان مثال مؤلفه های تربیتی و رقابتی در یکدیگر ادغام شده اند. در کشورهای آلمان، انگلستان، چین، ژاپن و کانادا ارتباط مؤلفه ها به صورت سامان مند و فرایندی طراحی شده و در سایر کشورها نیز هیچ گونه ارتباطی بین مؤلفه ها مشاهده نمیشود.
- بر اساس یافته های مطالعه تطبیقی، در اکثر کشورها تمرکز برنامه ها و سیاست ها بر کودکان و نوجوانان، جوانان و شهروندان غیر فعال متمرکز است و آمریکا، کانادا و آلمان جزء کشورهایی هستند که برنامه و سیاست ویژه ای برای همه مخاطبان ورده های سنی تدوین و اجرا نموده اند. کشور کانادا برنامه توسعه بلندمدت و فرایندی (به ویژه برای نوزادان) طراحی کرده است. ژاپن، کانادا و آلمان و آفریقا و آمریکا کشورهایی هستند که دارای برنامه ویژه ای برای سالمندان دارند. (سند آمایش خراسان رضوی، ۱۴۰۱)

اقتصاد ورزش ایران در مقایسه با سایر کشورها

- ورزش در کشورهای توسعه یافته ۳ تا ۴ درصد GDP را تشکیل می دهد در حالی که در ایران این نرخ ۰/۲ درصد است.
- در ایران نهایتاً ۲۵ درصد مردم ورزش می کنند، اما در کشورهای توسعه یافته این مقدار بالای ۵۰ درصد است.
- ایران ۳۰ هزار باشگاه ورزشی دارد، آلمان با جمعیت مشابه ۹۰ هزار باشگاه.
- به ازای هر هزار نفری که منظم ورزش کنند، برای ۱۶ نفر شغل ایجاد می شود.
- سالانه ۱/۵ میلیون رویداد ورزشی در کشور برگزار می شود که حداقل ۷۰ هزار میلیارد تومان چرخش مالی ایجاد می کند.
- یک سوم باشگاه های ورزشی کشور، بدن سازی است که چرخش مالی ۲۰ هزار میلیارد تومانی دارد.
- قبل از کرونا حدود ۲۷ میلیون دلار صادرات وسایل بدن سازی در کشور داشتیم.
- ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ میلیارد تومان بازار توپ ورزشی در ایران است که ۸۰ درصد آن وارد می شود.
- بالغ بر ۶ هزار کالای ورزشی در کشور مصرف می شود و کمتر از هزار مورد آن تولید داخل است.
- کل بودجه ورزش ما در مجموع ۳ هزار میلیارد تومان است، در حالی که باشگاه رئال مادرید درآمدی ۴۰ هزار میلیارد تومانی دارد. (روزنامه دنیای اقتصاد)
- سهم واردات و صادرات کالاهای ورزشی از تولید ناخالص داخلی در ایران بسیار کمتر از استاندارد جهانی آن است و به طور میانگین خالص صادرات ۰.۰۰۶ درصد تولید ناخالص داخلی کشور است
- هزینه ورزشی خانوار ۰.۹ درصد تولید ناخالص داخلی را تشکیل می دهد که نسبت به کشورهای پیشرفته به طور معناداری کمتر است. (آقابابایی دهقی و افشار، ۱۴۰۰)

اقتصاد ورزش در ایران

- ❖ با وجود توسعه پرشتاب صنعت ورزش و قرارگیری آن در بین ۱۰ صنعت برتر جهان، در ایران به صورت صنعتی دارای ساختار و بازار مشخص و نظامند شناخته نمی شود.
- ❖ در نظام طبقه بندی صنایع ایران، ورزش با وجود پتانسیل های ایجاد درآمد عمده و با توجه به تاکید بر توسعه درآمدهای غیرنفتی برای کشور و نیز ظرفیت اشتغال زایی آن، در طبقه بندی صنایع قرار نگرفته است. به رسمیت نشناختن ورزش به عنوان یک صنعت مجزا، عدم توجه کافی به پتانسیل های اقتصادی این صنعت را نیز در پی خواهد داشت و این امر موجب کم رنگ شدن و حتی ناشناخته ماندن برخی ابعاد آن میشود (رضایی و صالحی پور، ۱۴۰۰)
- ❖ سهم ورزش ایران از تولید ناخالص داخلی به مراتب پایین تر از کشورهای توسعه یافته است میتوانیم با خصوصی سازی و افزایش مشارکت مردم در فعالیت های ورزشی و تجاری کردن ورزش سهم ورزش را در بخش اقتصاد افزایش داد و باعث توسعه اقتصاد ورزش شویم. مقدمه خصوصی سازی در ایران، اصلاح ساختار و سپس تجاری سازی است
- ❖ یکی از مشکلات مدیران صنعت ورزش در کشورهای در حال توسعه (مانند ایران)، این است که برای سیستم سازمانی خود از الگوبرداری استفاده میکنند، بدون توجه به اینکه آیا این برنامه ها با ظرفیت درونی و شرایط بیرونی سازمان ها همخوانی دارد یا خیر
- ❖ شناسایی و تشخیص وضعیت رقابتی بازار ورزش کشور میتواند به سیاستگذاران و برنامه ریزان ورزش کشور کمک کند که سیستم اقتصادی ورزش را به سمت رقابتی تر شدن و کارآئی بیشتر هدایت کند.
- ❖ در نظام مدیریت صنایع ایران هنوز از یک سیستم راهبردی مشخص برخوردار نیست و چندان از الگوی بین المللی پیروی نمیکند، برخی شواهد نیز تایید کننده این وضعیت هستند. مانند اینکه جمعیت هواداران ورزشی کشور هنوز شناسه هواداری مانند کشورهای پیشرفته ندارند. همچنین جمعیت داوطلبان ورزشی هنوز سازماندهی مشخصی ندارند. از طرفی مقادیر منفی خالص صادرات طی پنج سال نشان میدهد که ایران واردکننده عمده کالاهای ورزشی است که مؤید کسری تجاری میباشد. از طرفی، بیشترین میزان صادرات خدمات ورزشی در سال ۹۴ بوده است که ارزش آن بالغ بر ۹ میلیون دلار میباشد و حداکثر واردات به ارزش ۱۳ میلیون دلار، مربوط به سال ۹۳ است. از طرفی سهم تجارت خارجی محصول تورزشی از تولید ناخالص داخلی کشور، در سالهای مورد بررسی ناچیزی باشد
- ❖ در تعیین موقعیت استراتژیک صنعت ورزش کشور گزارش کرد که جایگاه راهبردی این صنعت در موقعیت تدافعی است (گنج خانلو، ۲۰۱۷)

عوامل موثر بر توسعه صنعت ورزش در ایران

محمدی (۱۳۹۷) در طراحی مدل توانمندسازی راهبردی عملکرد صادراتی صنعت ورزش ایران گزارش کرد که مقوله های اقتصاد مقاومتی، راهبردهای صادرات، برنامه های توسعه صادرات و توسعه اقتصادی صنعت ورزش بر توانمندسازی عملکرد صادراتی تولیدات ورزشی اثر علی دارند.

مخارج دولت، اندازه دولت و منابع انسانی، موجودی سرمایه، شاخص تکنولوژی و پس انداز، عوامل سیاست زدایی، مدیریت اثربخش و کارآمد، توسعه منابع انسانی، ارتقاء زیرساخت ها و توسعه فضاهای ورزشی استاندارد، طراحی نظام استعدادیابی، اصلاح ساختار، تجاری سازی، خصوصی سازی و استقرار مکانیزم توسعه. (بخشنده و همکاران، ۱۳۹۹)

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی
خراسان رضوی

شناسایی عوامل مؤثر بر رونق اقتصادی ورزش ایران

توسعه اقتصاد دانش بنیان در ورزش مبتنی بر فناوری و تکنولوژی روز دنیا

نمونه هایی از پیشرفت فناوری در ورزش (استفاده از فیلمبرداری های پیشرفته و چندوجه از مسابقات ورزشی، ساخت و اداره ورزشگاه های پیشرفته و نوآورانه و استفاده از نوآوری هایی چون ویدئوچک و فناوری عبور توپ از خط دروازه ها) به منظور توسعه اقتصاد دانش بنیان در ورزش کشور (ارتباط بدنه وزش با دانشگاه ها و مدارس و رسانه ها توجه به پارکهای فناوری ورزشی، ایجاد قطب های علمی ورزش، اشاعه اقتصاد دانش بنیان در ورزش، توجه رسانه ها به اقتصاد ورزشی، حمایت از ایده های ورزشی، تلاش برای تبدیل ایده های ورزشی به محصولات، راه اندازی نشریات علمی ورزش و اقتصاد، حمایت دولت از دانشکده های ورزشی، حمایت از تولیدات علمی ورزش و اقتصاد و استفاده از علوم جدید در ورزش

توجه به محیط قانونی و ساختاری اقتصاد ورزش

ورزشهای همگانی و تفریحی با نهادهای اجتماعی موجود مانند اقتصاد، حکومت، سیاست و رسانه های گروهی به عنوان نیروهای هدایت کننده و کارآمد اجتماعی، ارتباط دارند. افزایش مشارکت در فعالیت ها و برنامه های ورزش همگانی علاوه بر فواید سلامتی، اجتماعی و فرهنگی برای فرد و خانواده؛ از حیث اقتصادی نیز قابل توجه و اثربخش است و میتواند با مصرف کالاهای ورزشی، زمینه توسعه صنایع تولیدی ورزشی و رونق اقتصاد ورزش را موجب شود.

سرمایه گذاری در حوزه ورزش همگانی

ضروری است که اماکن ورزشی هم از نظر کمی و هم کیفی به سطح مطلوبی برسند تا بتوانند نیازها و توقعات مشتریان را فراهم نمایند. در همین راستا، مدیران اماکن ورزشی چه در بخش ورزش حرفهای و چه در بخش ورزش تربیتی و همگانی الزم است با مدیریت صحیح فضاهای ورزشی، به روز نمودن استادیوم های ورزشی، مدیریت صحیح سالن های ورزشی، توجه به درآمدزایی از استادیوم و ساختمان باشگاهها و استفاده چندمنظوره از فضاهای ورزشی، زمینه افزایش درآمدهای اماکن ورزشی را فراهم نمایند.

برنامه ریزی برای درآمدزایی از رویدادهای ورزشی

گردشگری رویداد ورزشی یکی از جنبه های مختلف گردشگری است که میتواند درآمدزایی (درآمد حاصل از گردشگران وارد شده و نیز تبلیغات و حق پخش تلویزیونی این رقابت ها) به اندازه قابل توجهی برای کشور میزبان داشته باشد. یکی از روشهای درآمدی رویداد ورزشی میتواند شامل ارائه محصولات جانبی در ورزشگاه، ارائه خدمات با کیفیت در ورزش، درآمدزایی از طریق نشان (برند) باشگاه های ورزشی، قیمت گذاری بلیت مسابقات ورزشی براساس ارزش مسابقه در ذهن تماشاگران، ترویج رسانه ای مناسب رویدادهای ورزشی، ارائه خدمات ورزشی متناسب با سطح انتظار افراد در مناطق گوناگون، درآمدزایی از تجهیزات باشگاه ها، درآمدزایی از زمینه ای تمرینی، درآمدزایی از حق پارکینگ، درآمدزایی از وبسایت، درآمدزایی از سیستم حمل و نقل، درآمدزایی از فناوری موبایل، توجه ویژه به رشته های ورزشی پول ساز، توسعه رشته های ورزشی پرهیجان و برگزاری جشنواره های ورزشی برای جذب مردم باشد.

توجه به عوامل مدیریتی در اقتصاد ورزش

با به کارگیری مدیران متخصص و باتجربه، هد فگزینی و برنامه ریزی، استفاده از تیم های میان رشته ای از متخصصانی از حوزه های بازاریابی، عملیاتی و تحقیق و توسعه، ایجاد واحد بازاریابی در سازمان های ورزشی و فدراسیون ها، ایجاد دفتر اقتصادی در سازمانهای ورزشی مرجع، بررسی عوامل اثرگذار بر تصمیمات خرید مشتریان ورزشی، توجه به ارتباط بدنه ورزش با تولیدکنندگان وسایل ورزشی، پیاده سازی سیستمهای اندازهگیری و پایش رضایت مشتریان ورزشی و بررسی رضایت هواداران و ذی نفعان حوزه ورزش بتوان به این مهم دست یافت.

ایجاد تسهیلات برای بخش خصوصی سازی ورزش

بخش خصوصی ورزش میتواند نقش مؤثری در توسعه ورزش همگانی، قهرمانی و همچنین اهدافی از قبیل کارآفرینی و اشتغال زایی و افزایش بهره وری از اماکن و تجهیزات ورزشی داشته باشد. در کشور ما با ایجاد تمایل در بخش خصوصی برای سرمایه گذاری، اعطای تسهیلات بانکی برای سرمایه گذاری در حوزه ورزش و اشتغال، توجه و حمایت دولت به اشتغال و اقتصاد در ورزش، همکاری میان بخش خصوصی و دولتی، توجه به درآمدزایی از فروشگاه ها، تشویق و حمایت از فعالان حوزه اشتغال ورزش و توجه به جذب گردشگر ورزشی میتوان میزان سرمایه گذاری بخش خصوصی در ورزش را افزایش داد.

توسعه متوازن ورزش پایه، بانوان و آقایان

امروزه حدود نیمی از جوامع ورزشی را زنان تشکیل می دهند و نیمی از مدالهای توزیعی بازی های المپیک نیز به زنان تعلق میگیرد، لذا نمی توان تأثیرات اقتصادی آن را بر کشور نادیده گرفت. بنابراین، با توجه بیشتر به ورزش زنان و ورزش پایه، میتوان بخشی از مسائل و مشکلات اقتصادی و اشتغال کشور را مرتفع ساخت و با استفاده از راهکارهایی همچون توجه به ورزش زنان به عنوان یکی از قطب های مهم اقتصاد ورزش، توجه به ورزش دختران دانش آموز و دانشجویان تبلیغات رادیویی ورزش زنان، فرهنگ سازی برای افزایش گرایش مردم به ورزش، توجه به ورزشکاران پایه به عنوان منبع درآمدی باشگاه ها، ارائه خدمات ورزشی متناسب با سطح درآمد افراد در مناطق گوناگون، ارائه خدمات جانبی قبل از برگزاری مسابقات ورزشی و ترویج ورزش حرفه ای بانوان و معرفی ورزشکاران حرفه ای زن در صدا و سیما میتوان به این مهم دست یافت.

توجه به محیط قانونی و ساختاری اقتصاد ورزش

مدیران ورزشی باید به بودجه ورزش ور، بدنه ورزش و ارتباط با خیرین و واقفین و درآمدزایی از موقوفات و بخشش ها در جهت تصمیمگیری های صحیح مدیریتی توجه نمایند. از جمله عواملی که در محیط ساختاری و اقتصادی ورزش کشور باید مورد توجه قرار گیرد میتوان به ارتقای ساختاری اقتصاد ورزش، ایجاد قوانین حمایتی برای توسعه اقتصادی ورزش، حق پخش تلویزیونی مسابقات، تدوین قوانین حمایتی سرمایه گذاری خارجی، توجه به تدوین آیین نامه مشاغل حوزه ورزش، شناسایی مشاغل حوزه ورزش و تشکیل کمیته صیانت از مشاغل حوزه ورزش اشاره کرد.

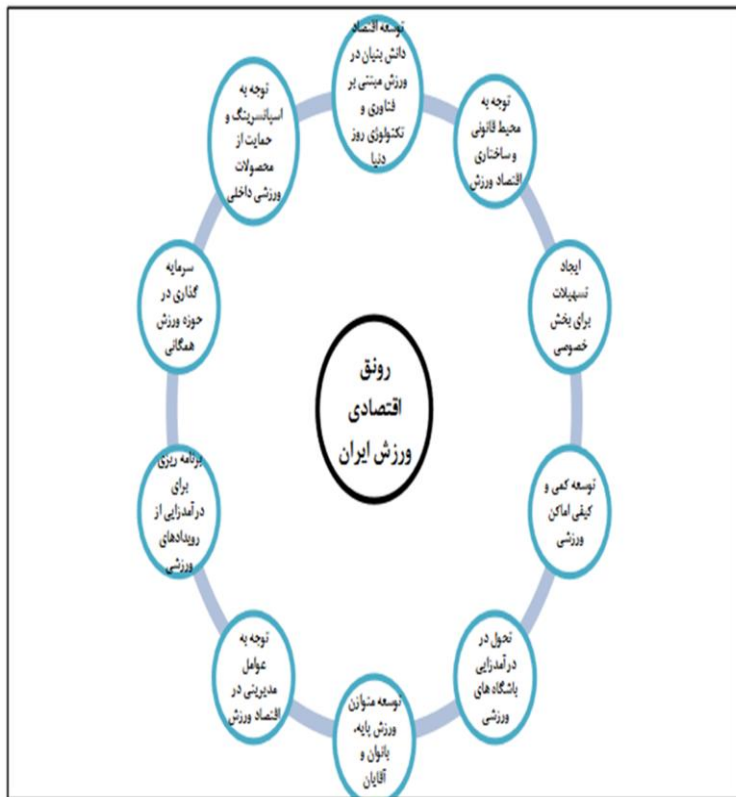
توجه به اسپانسرینگ و حمایت از محصولات ورزشی داخلی

توجه به اسپانسرینگ و حمایت از محصولات ورزشی داخلی که موجب افزایش اشتغال زایی علاوه بر این زمینه معروفیت و نیز فروش بیشتر محصولات داخلی فراهم میشود. باید سازمان های ورزشی به ویژه باشگاه های ورزشی فرصت های خلاقانه و نوآورانه در ورزش را ایجاد نموده و به رشد برندهای ورزشی داخلی کمک نمایند. همچنین، تعامل و ارتباط جامعه علمی و بدنه اجرایی ورزش به کارگیری توان تجربه و دانش در مدیریت ورزش کشور، توجه به تولید تجهیزات ورزشی، توسعه سخت افزاری ورزش، توجه به اسپانسرینگ در ورزش، استفاده از برند باشگاه های ورزشی در شبکه های اجتماعی و در نهایت توجه به درآمدزایی از فروش کالاها بانسان تیم های ورزشی میتواند زمینه بهبود اقتصاد ورزش و اشتغال زایی را در کشور فراهم نماید.

تحول در درآمدزایی باشگاه های ورزشی

به طور سنتی، باشگاه های ورزشی بخش اعظم درآمد خود را از طریق جذب حامی مالی و اسپانسر، فروش بلیت و مجوز پخش رسانه ای کسب میکنند. اغلب باشگاه های ورزشی کشور دولتی بوده، رسانه های جمعی نیز دولتی است که این موضوع میتواند نحوه درآمدزایی از مجوز پخش رسانه ای را تحت تأثیر قرار دهد. در کشورهای دیگر، درآمد حاصله از حامیان مالی بیشتر از درآمد باشگاه های ایران از اسپانسرینگ است، لذا ضروری است که در این رابطه از بازاریابان حرفه ای استفاده شود. روش های جدید درآمدزایی، قیمت گذاری بلیت مسابقات ورزشی بر مبنای عملکرد گذشته تیم ها، چرخه اقتصادی حاکم، اهداف متولیان سازمان لیگ،

شکل. عوامل مؤثر بر رونق اقتصادی ورزش ایران

جدول. رتبه‌بندی عوامل مؤثر بر رونق اقتصادی ورزش ایران

رتبه	عوامل	امتیاز (از ۹)
۱	توسعه اقتصاد دانش بنیان در ورزش مبتنی بر فناوری و تکنولوژی روز دنیا	۸/۷۵
۲	توجه به محیط قانونی و ساختاری اقتصاد ورزش	۸/۵۰
۳	توجه به اسپانسرینگ و حمایت از محصولات ورزشی داخلی	۸/۲۵
۴	ایجاد تسهیلات برای بخش خصوصی سازی ورزش	۸/۰۰
۵	سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش همگانی	۷/۵۰
۶	توسعه کمی و کیفی امکان ورزشی	۷/۰۰
۷	برنامه‌ریزی برای درآمدزایی از رویدادهای ورزشی	۶/۷۵
۸	تحول در درآمدزایی باشگاه‌های ورزشی	۶/۵۰
۹	توجه به عوامل مدیریتی در اقتصاد ورزش	۶/۲۵
۱۰	توسعه متوازن ورزش‌های پایه، بانوان و آقایان	۶/۰۰

منبع: مرکز پژوهش‌های مجلس ۱۴۰۰

شناسایی عوامل موثر بر رونق اقتصادی ورزش در ایران (۲)

آقای بازرگانی، منابع، معاون و کشاورزی
خراسان رضوی

۱- لزوم شفاف سازی اقتصاد و سالم سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت ها و زمینه های فساد زادحوزه های پولی در ورزش میتوان درگسترش و توسعه اقتصادی صنعت ورزش موفق بود

۲- یکی از عوامل موثر بر توسعه اقتصاد ورزش توسعه ورزش است. توسعه ورزش به سیاستها، فرآیندها و اقداماتی گفته میشود که از ترکیب آنها تلاش میشود فرصت ها و تجارب ورزشی برای همه افراد جامعه بوجود آید. ورزش، خود از طریق فرهنگ ورزش و عوامل زیر ساختی باعث توسعه اقتصاد ورزش میشود.

۳- زیرساختی دولت ها باید برای گسترش سالن های ورزشی و دسترسی بیشتر مردم به سالن ها و امکانات ورزشی برنامه ریزی و راهبرد مناسب داشته باشند.

۴- عامل تجاری اقتصادی، تجارت، برنامه های دراز مدت (گستردهای بازارهای ورزشی و افزایش سهم بازار در بخش ورزش، مشارکت بیشتر مردم در بخش ورزش، دولت در زمینه ورزش را کوچک کنیم و افزایش جذب سرمایه خصوصی سازی در ورزش) و برنامه های کوتاه مدت (افزایش بودجه تربیت بدنی، دولت میتواند با سرمایه گذاری های عمرانی یا همان اعتباراتی که شهرداری ها به بخش ورزش میدهد) است فعالیت های بازاریابی یکی دیگر از فعالیت های تجاری است. این فعالیت ها از طریق افزایش خرید وسایل ورزشی و تقاضا برای خرید کالاها و خدمات ورزشی افزایش پیدامیکنند از طرفی تاسیس دانشکده های ورزش، بالا رفتن سطح حوزه های رسمی در ورزش، سیستم تاسیس ورزش، وزارت تاسیس های اداری ورزشی و ایجاد نظارت بر روی فعالیت های ورزشی باعث بالا رفتن سطح علمی مردم میشود.

۵- الزامات حقوقی و حمایتی که خود شامل فساد سیستمی و مدیریتی و مشوق ها میباشد. عدالت در ورزش و توزیع عادلانه که خود باعث ایجاد انگیزه در ورزشکاران و مهمترین عنصر توسعه برای همه رشته های ورزشی، شفاف بودن قراردادهای در عرصه ورزشی یا عدم پرداخت مالیات توسط ورزشکاران نیز آسیب هایی در پی دارد که فقط عرصه ورزشی را در بر نخواهد گرفت.

۶- الزام مدیریتی است، به کارگیری مفاهیم و استراتژیهای مدیریتی و داشتن برنامه ریزی مناسب در بخش ورزش برای ترویج آن و دسترسی آسان به تجهیزات و وسایل ورزشی برای استفاده عموم مردم است. الزامات مدیریتی در دو بخش فضای اقتصادی و روابط بین الملل بر توسعه اقتصاد ورزش تاثیر گذار است. فضای مناسب برای کسب و کار از طریق ورزش را توسعه دهیم کل فضای سرمایه گذاری به فضای کسب و کار باز میگردد و اگر در کسب و کار بی ثباتی وجود دارد نمیتواند سرمایه گذاری صورت گیرد، علاوه بر ثبات در فضای کسب و کار به ثبات و کنترل قیمت ها نیز توجه داشته باشیم چرا که کنترل قیمت ها میتواند از تورم جلوگیری کند و هرچقدر که ثبات در قیمت ها وجود داشته باشد تورم کمتر و در نتیجه رونق اقتصادی در بخش کالاها و خدمات ورزشی صورت میگیرد. از طرفی استفاده درست و مناسب از منابع در دسترس میتواند به توزیع مناسب منابع و بهینه درست در تخصیص منابع موجود در بخش ورزش شود. یکی دیگر از بخشهای الزامات مدیریتی روابط بین الملل است. روابط بین الملل به عنوان یکی از بین رشته ای ها از ظرفیت بالایی برای طرح و مطالعه در این زمینه برخوردار است. از طرفی روابط بین الملل با هدف میتواند درک مسائلی همچون جهانی شدن، کشور مستقل، امنیت بین المللی، پایداری زیست محیطی، گسترش ملی گرای، توسعه اقتصادی مطرح شود در بخش توسعه اقتصادی باید به تجارتهای بین المللی توجه کنیم؛ حقیقتاً تجارت بین المللی همان روابط تجارتي یعنی صادرات و واردات کالاها و خدمات بین کشورهای مختلف جهان است و با تقویت دیپلماسی بین المللی میتوانیم این واردات و صادرات را بهبود بخشیم.

۷- رویدادهای بین المللی، کشورهای مختلف دنیا در طول سال سعی میکنند که از تمامی ظرفیت های موجود خود بهره مند شوند تا ضمن معرفی ویژگی های فرهنگی گردشگری، اجتماعی و اقتصادی بتوانند بهترین مزینانی ممکن را از گردشگران داخلی و خارجی در عرصه ورزش داشته باشند چراکه اینگونه اقتصادی پویاتر و موفق تر خواهند داشت (عسکرآبادی و دیگران، ۱۳۹۸)

شناسایی روندها و کلان روندهای تاثیرگذار بر توسعه آتی بخش تربیت بدنی در استان خراسان رضوی

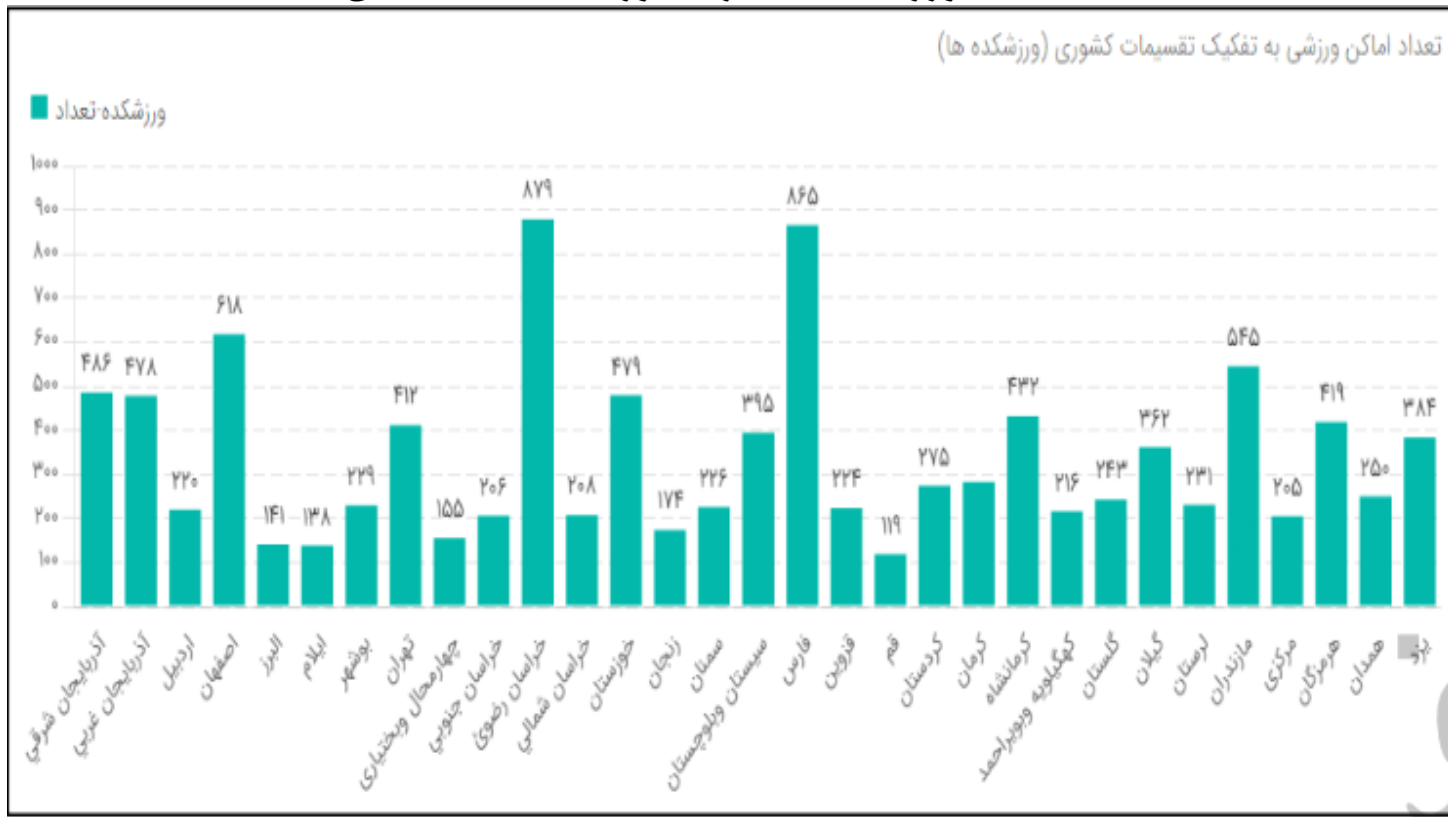
بخش	کلان روندهای بین المللی اثرگذار	روندهای ملی اثرگذار	روندهای منطقه ای اثرگذار
مدیریت کلان	نداشتن کرسی و عدم نفوذ در نهادهای بین المللی	تأثیر وزارتخانه و فدراسیون ها در جذب اعتبار	عدم تعادل و نابرابری در توزیع اماکن ورزشی
اقتصادی	تحریم برخی از تجهیزات ورزشی	سهم بسیار کم بخش ورزش (۰.۲۷ درصد) از بودجه کشور	اقتصادی (افزایش هزینه فعالیت های ورزشی)
جمعیتی و اجتماعی	بیماری کووید-۱۹	افزایش جمعیت بالای ۶۵ سال (پیری جمعیت) و رشد آهسته جمعیت	رشد مهاجرت

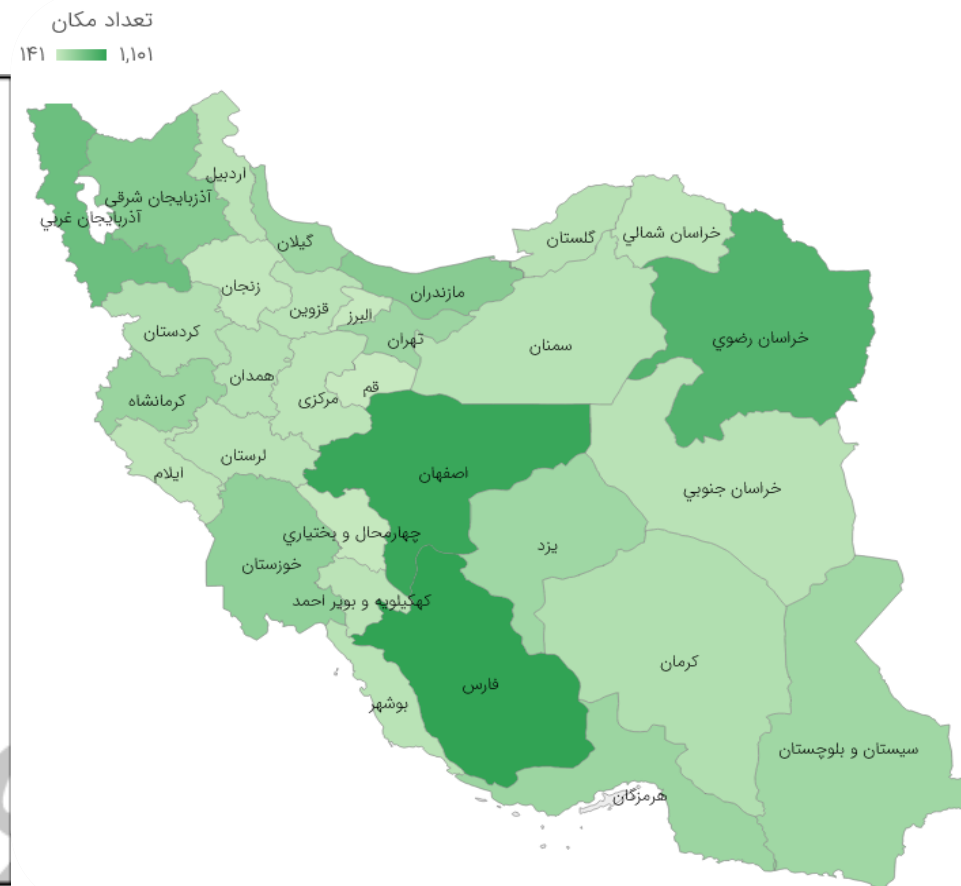
بررسی امکانات و تجهیزات فضاها و اماکن ورزشی به تفکیک فعالیت بر اساس نوع مالکیت

در کشور تعداد ۱۰۴۹۷ ورزشگاه وجود دارد که سهم استان خراسان رضوی ۸۷۹ مورد (۸.۳۷ درصد) است. در واقع بیشترین تعداد ورزشگاه در کشور به استان خراسان رضوی اختصاص دارد. استان های خراسان رضوی و فارس به ترتیب بیشترین تعداد ورزشگاه ها را دارا می باشند. در واقع استان خراسان رضوی در نیمه شرقی کشور تنها استانی است که به لحاظ تعداد فضاهای ورزشی وضعیت مطلوبی را در میان استان های همجوار دارد.

تعداد ورزشگاه ها در کشور به تفکیک استان ها

منبع: سند آمایش استان خراسان رضوی

منبع: وزارت ورزش و جوانان کشور

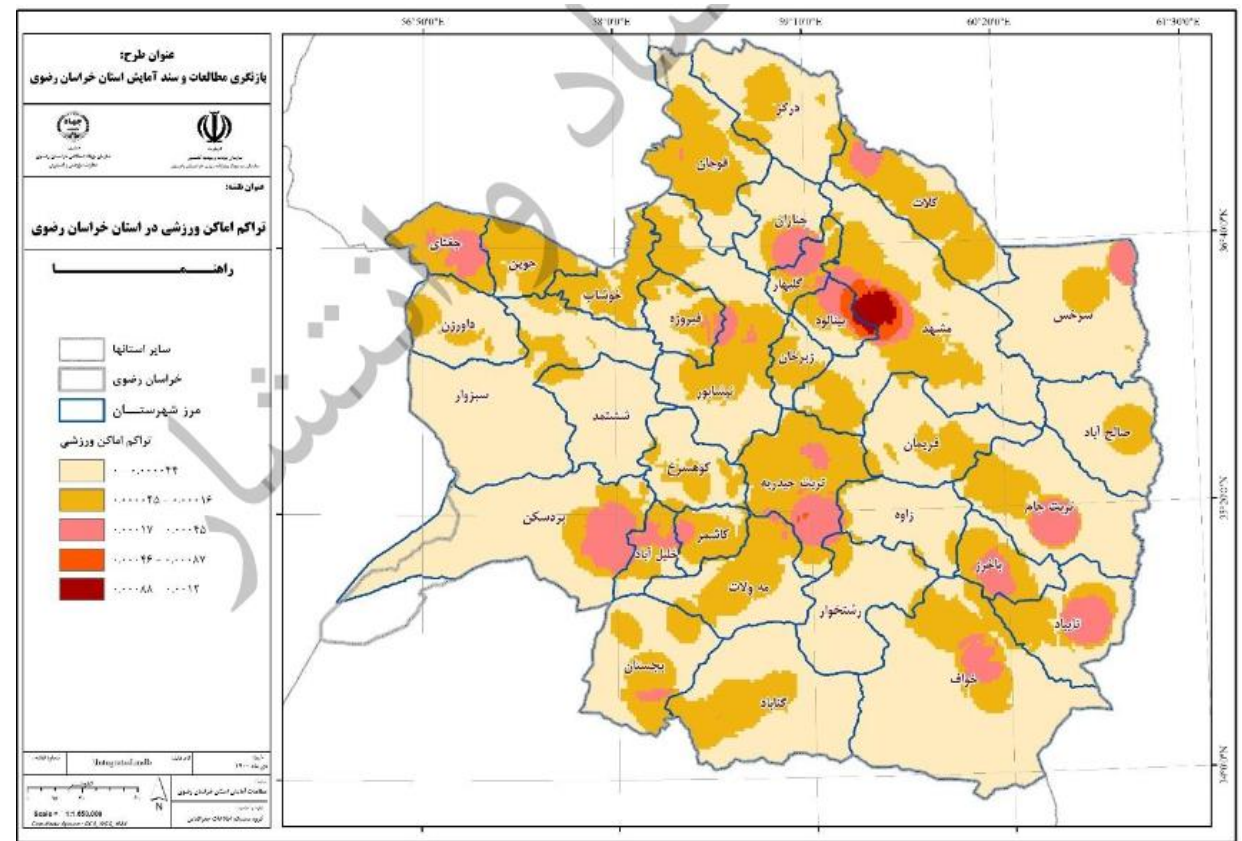
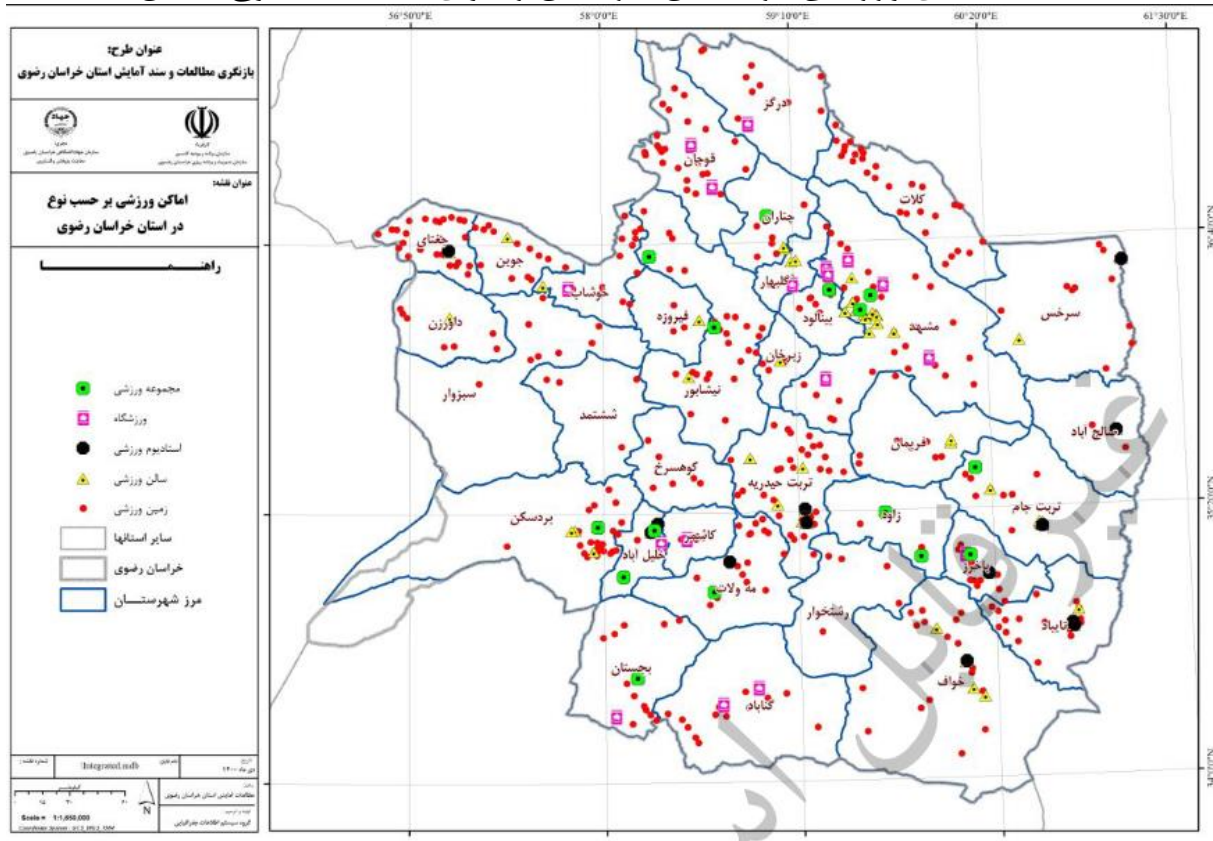

بررسی و تحلیل وضع موجود و روندها و استخراج ساختار و سازمان فضایی بخش تربیت بدنی

در استان خراسان رضوی بیشترین تراکم اماکن ورزشی در شهرستان مشهد (کلان شهر مشهد) قرار دارد.

تراکم اماکن ورزشی در استان خراسان رضوی

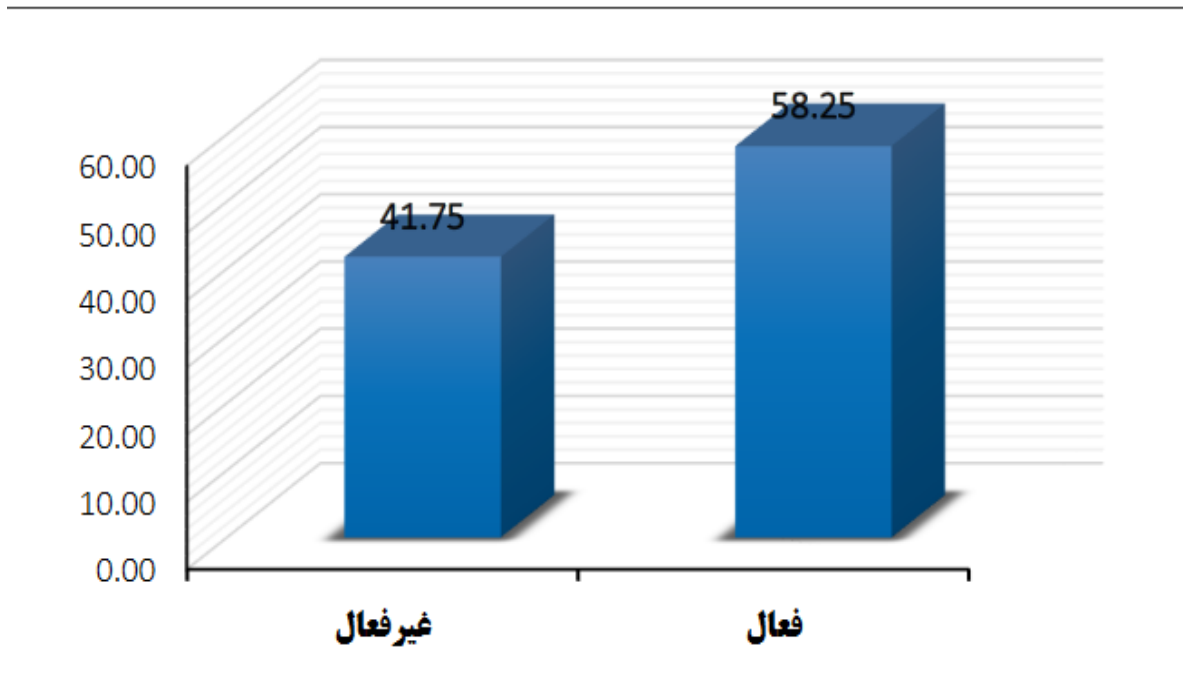
فضاهای ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک نوع اماکن

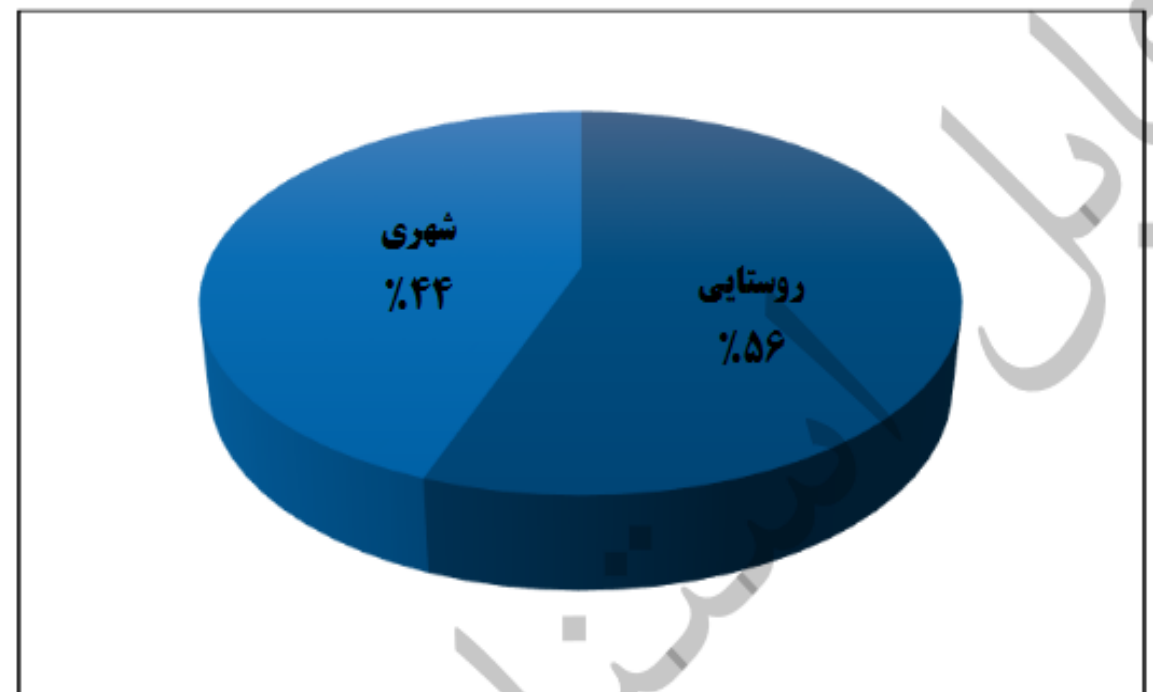

سهم بخش روستایی استان خراسان رضوی از اماکن ورزشی ۴۸۹ مورد (۶۳/۵۵ درصد) و ۳۹۰ فضای ورزشی (۳۷/۴۴ درصد) در بخش شهری استان قرار دارد که سهم بخش روستایی در اماکن ورزشی نسبت به بخش شهری ۱۱۰۲۶ درصد بیشتر است. از مجموع اماکن ورزشی در استان خراسان رضوی تعداد ۳۶۷ فضای ورزشی (۴۱/۷۵ درصد) غیرفعال ۵۱۲ فضای ورزشی (۵۸/۲۵ درصد) فعال می باشد. اماکن ورزشی غیر فعال استان بیشتر مربوط به زمین های خاکی ورزشی در بخش روستایی است که به دلیل عدم وجود اعتبار برای تبدیل آن به زمین چمن غیرفعال مانده است.

درصد اماکن ورزشی فعال و غیرفعال در استان خراسان رضوی

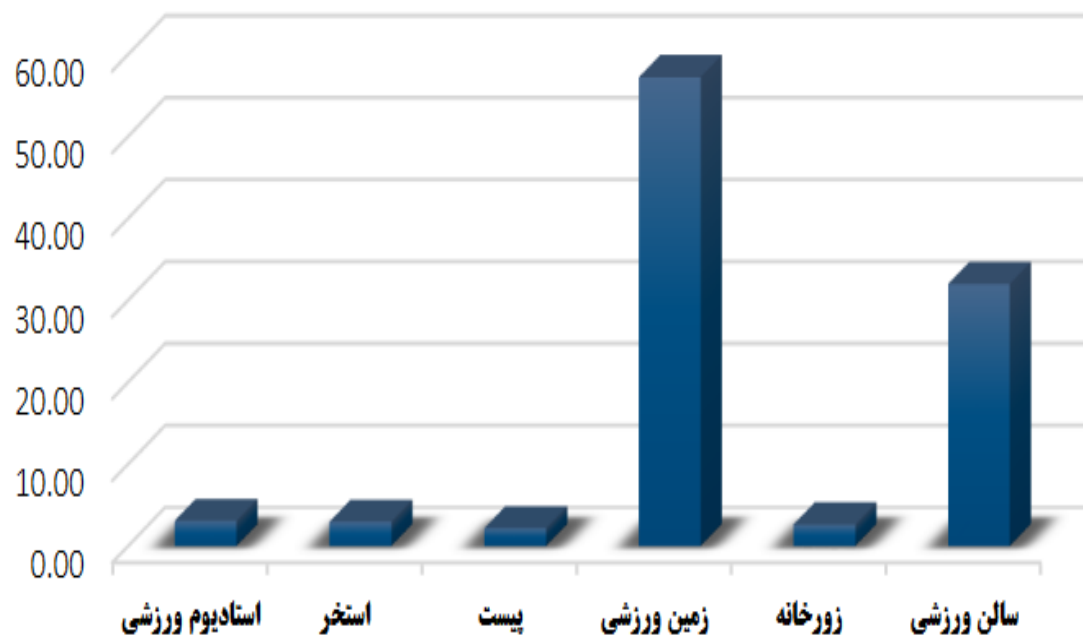
درصد اماکن ورزشی شهری و روستایی در استان خراسان رضوی

از اماکن ورزشی موجود در استان خراسان رضوی تعداد ۷۴ مورد (۷.۷۶ درصد) به صورت مجموعه ورزشی و تعداد ۸۷۹ مورد (۹۲.۲۴ درصد) به صورت ورزشگاه می باشند. ۴.۵۵ درصد از اماکن ورزشی استان خراسان رضوی را استادیوم های ورزشی ۳.۱۳ درصد استخر، ۱.۷ درصد پیست، ۴۵.۸۸ درصد زمین ورزشی، ۳.۵۵ درصد زورخانه و ۴۱.۱۹ درصد را هم سالن ورزشی تشکیل می دهند.

درصد اماکن ورزشی استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فعالیت

منبع: سند آمایش استان خراسان رضوی

تعداد اماکن ورزشی در استان خراسان رضوی به تفکیک ماهیت ملک سال ۱۴۰۰

تعداد	درصد	تعداد به تفکیک ماهیت ملک
۷۴	۷.۷۶	مجموعه ورزشی
۸۷۹	۹۲.۲۴	ورزشگاه
۹۵۳	۱۰۰	جمع کل

منبع: <https://dash.msy.gov.ir>

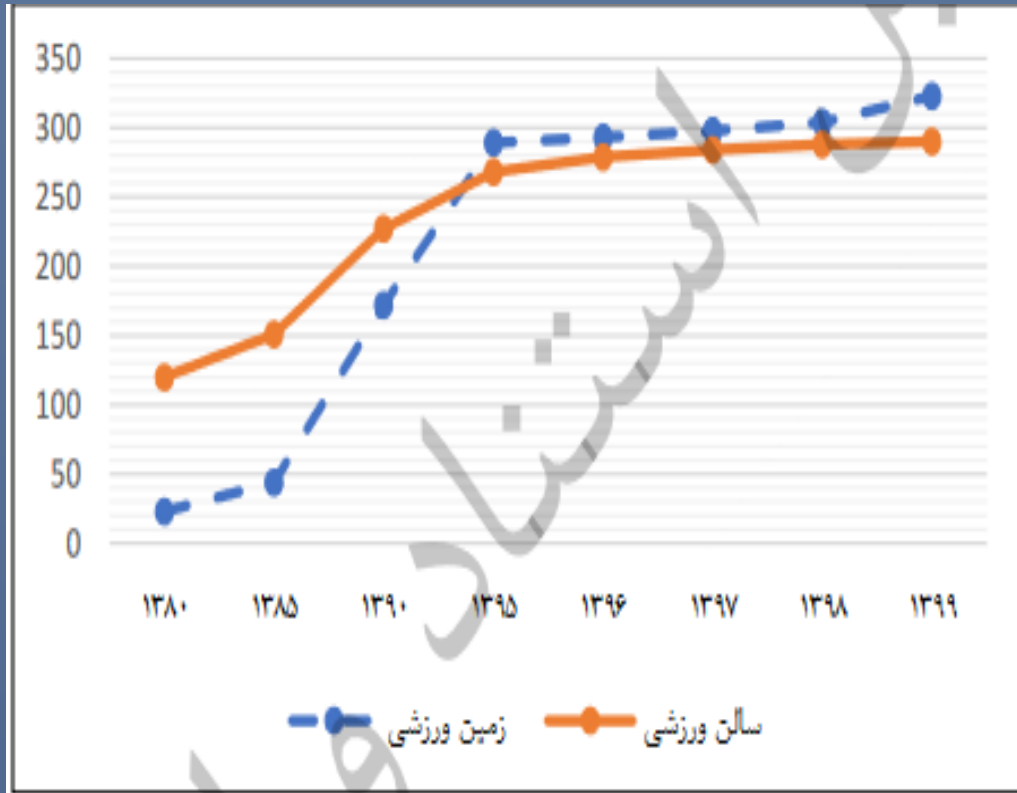
تعداد اماکن ورزشی در شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فعالیت سال ۱۳۹۹

شهرستان مشهد با ۱۲۲ فضای ورزشی (۱۳.۸۸ درصد) بیشترین و
شهرستان فیروزه با ۹ فضای ورزش (۱/۰۲ درصد) کمترین تعداد
امکان ورزشی را در استان خراسان رضوی دارا می باشند.

نام شهرستان	تعداد اماکن ورزشی							درصد
	استادیوم ورزشی	استخر	پیست	زمین ورزشی	زورخانه	سالن ورزشی	مجموع	
باخرز	۱	۰	۰	۱۷	۰	۳	۲۱	۲.۳۹
بجستان	۱	۱	۲	۱۳	۱	۴	۲۲	۲.۵۰
بردسکن	۰	۱	۱	۲۸	۱	۶	۳۷	۴.۲۱
طریقیه شاندیز	۰	۰	۴	۷	۲	۷	۲۰	۲.۲۸
تایباد	۱	۲	۱	۱۵	۰	۶	۲۵	۲.۸۴
تربت جام	۲	۲	۰	۱۶	۱	۱۴	۳۵	۳.۹۸
تربت حیدریه	۱	۲	۱	۳۶	۱	۱۴	۵۵	۶.۲۶
جغتای	۱	۰	۰	۲۷	۰	۴	۳۲	۳.۶۴
جوین	۰	۰	۱	۱۵	۰	۲	۱۸	۲.۰۵
چناران	۰	۰	۰	۱۳	۰	۱۴	۲۷	۳.۰۷
خلیل آباد	۱	۱	۰	۸	۱	۵	۱۶	۱.۸۲
خواف	۱	۱	۰	۲۱	۱	۱۰	۳۴	۳.۸۷
خوشاب	۰	۰	۰	۱۸	۰	۷	۲۵	۲.۸۴
داورزن ^۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰
درگز	۱	۱	۱	۱۲	۱	۱۰	۲۶	۲.۹۶
رشتخوار	۱	۰	۰	۵	۰	۵	۱۱	۱.۲۵
زاوه	۰	۰	۱	۶	۱	۴	۱۲	۱.۳۷
زیرخان ^۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰
سیزوار	۲	۲	۱	۱۷	۱	۱۵	۳۸	۴.۳۲
سرخس	۱	۱	۰	۱۰	۱	۱۱	۲۴	۲.۷۳
ششمد ^۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰
صالح آباد ^۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰
فریمان	۱	۰	۱	۱۰	۰	۱۰	۲۲	۲.۵۰
فیروزه	۰	۰	۰	۶	۰	۳	۹	۱.۰۲
قوچان	۲	۱	۰	۲۶	۱	۱۶	۴۶	۵.۲۳
کاشمر	۱	۱	۰	۱۸	۱	۷	۲۸	۳.۱۹
کوهسرخ ^۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰
کلات	۱	۰	۰	۲۹	۰	۵	۳۵	۳.۹۸
گلبهار ^۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰.۰۰
گناباد	۲	۱	۰	۱۹	۳	۱۲	۳۷	۴.۲۱
مشهد	۰	۸	۳	۴۵	۴	۶۲	۱۲۲	۱۳.۸۸
مه ولات	۴	۱	۰	۲۳	۱	۴	۳۳	۳.۷۵
نیشابور	۲	۰	۲	۴۳	۱	۲۱	۶۹	۷.۸۵

تعداد سالن و زمین ورزشی در استان خراسان رضوی طی سال های ۱۳۸۰-۱۴۰۰

منبع: سند آمایش استان خراسان رضوی

تعداد اماکن ورزشی (اداره ورزش و جوانان) استان خراسان رضوی به تفکیک نوع فعالیت طی سال های

۱۳۸۰-۱۳۹۹

سال	زمین ورزشی	سالن ورزشی	میدان	استخر	پیست	زورخانه	استادیوم ورزشی
۱۳۸۰	۲۳	۱۲۰	۲۸	۲	۶	۱۱	.
۱۳۸۵	۴۴	۱۵۱	۳۶	۸	۷	۱۲	.
۱۳۹۰	۱۷۲	۲۲۷	۴۱	۱۴	۱۱	۱۲	.
۱۳۹۵	۲۸۹	۲۶۸	۴۲	۱۹	۱۱	۲۲	۲۹
۱۳۹۶	۲۹۳	۲۷۹	۴۲	۲۲	۱۱	۲۲	۳۰
۱۳۹۷	۲۹۸	۲۸۴	۴۲	۲۲	۱۱	۲۴	۳۱
۱۳۹۸	۳۰۴	۲۸۸	۴۲	۲۲	۱۲	۲۵	۳۲
۱۳۹۹	۳۲۳	۲۹۰	۴۲	۲۲	۱۲	۲۵	۳۲

منبع: اداره کل ورزش و جوانان خراسان رضوی، ۱۳۹۹

اتحادیه ملی ورزشی، صنایع، معادن و کشاورزی
خراسان رضوی

تعداد هیات های ورزشی فعال در استان خراسان رضوی و شهرستان ها

استان خراسان رضوی دارای ۱۷ هیات فعال استانی ۱۷ و ۴۷۹ هیات فعال شهرستانی است. انجمن های ورزشی با ۲۲ هیات بیشترین هیات های فعال استانی و کشتی و والیبال با ۲۹ هیات بیشترین هیات های فعال شهرستانی را به خود اختصاص داده اند.

نام هیات	هیات فعال استان	تعداد هیات فعال شهرستان
کشتی استان خراسان رضوی	۱	۲۹
تیراندازی	۱	۶
ششای خراسان رضوی	۱	۱۱
وزنه برداری	۱	۱۱
تکواندو	۱	۲۲
بوکس استان خراسان رضوی	-	۱۵
ووشو	۱	۱۰
نجات غریق	۱	۱۱
گلف	-	۱
رزمی	-	-
دوومیدانی	-	-
بدمینتون	۱	۷
هندبال	-	۱۷
دوچرخه سواری	۱	۲۲
بسکتبال	-	۱۳
نابینایان و کم بینایان	-	۶
اسکیت	-	۳۰
هیئت کوه نوردی و صعودهای ورزشی استان خراسان رضوی	۱	۳۶
قایقرانی	-	۴
والیبال	-	۲۹
جانبازان و معلولین	-	۱۸
تیر اندازی با کمان	۱	۵
اسکی	۱	۵
ناشنوایان	-	۸
انجمن های ورزشی	۱	۲۷
بدنسازی و پرورش اندام خراسان رضوی	۱	۲۵
سوارکاری	-	۱۵
اسکواش	۱	۶
هیات فوتبال خراسان رضوی	۱	۲۶
هیات کونگ فو و هنرهای رزمی	۱	۲۶
اتومبیل رانی	-	۱۶
بیماران خاص و پیونداعضاء	-	۸
چودو	-	-
سه گانه	-	-
شمشیربازی	-	-
زیمناستیک	-	۲۲
تنیس روی میز	-	۱۲
جمع کل	۱۷	۴۷۹

منبع: اداره کل ورزش و جوانان کشور

نرمش و پیاده روی با ۶۴.۷ درصد بیشترین فعالیت ورزشی در کشور بوده که افراد به آن پرداخته اند. همچنین آمادگی جسمانی و ایروبیک با درصد ۱۶.۴، فوتبال با درصد ۱۱.۳، پرورش اندام ۹.۴ درصد والیبال ۵.۶ درصد فعالیت های ورزشی بوده اند که افراد نسبت به سایر سایر فعالیت های ورزشی در کشور به آنها پرداخته اند.

متوسط هزینه ورزش خانوار در استان خراسان رضوی در ماه ۳۰۰۰۰۰۰ ریال در سال ۱۳۹۶ بوده است که این میزان از متوسط کل کشور (۴۰۰۰۰۰۰ ریال) پایین تر است.

متوسط هزینه ورزش خانوارهای استان های منتخب و سایر استان ها در ماه سال ۱۳۹۶ (بر حسب ریال)

درصد بیشترین فعالیت های ورزشی انجام شده در کشور سال ۱۳۹۹

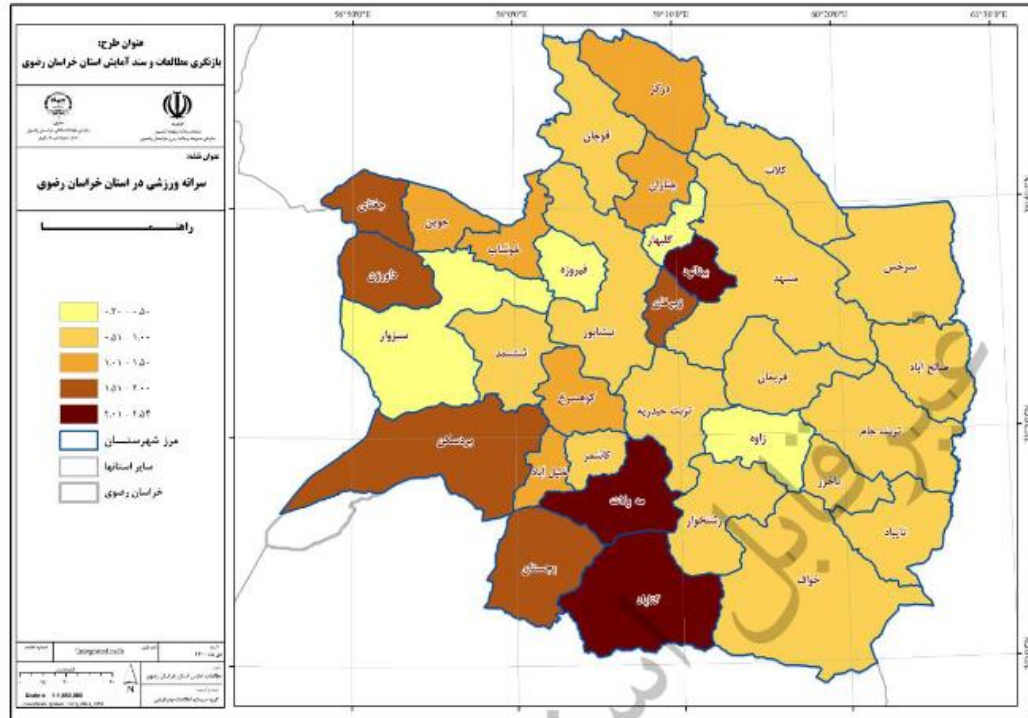

در استان خراسان رضوی ۴۸.۱ درصد سرانه ورزشی مربوط به اداره ورزش و جوانان، ۱۷.۳ درصد متعلق به بخش خصوصی و ۳۴.۵ نیز مربوط به سایر ارگان های دولتی می باشد.

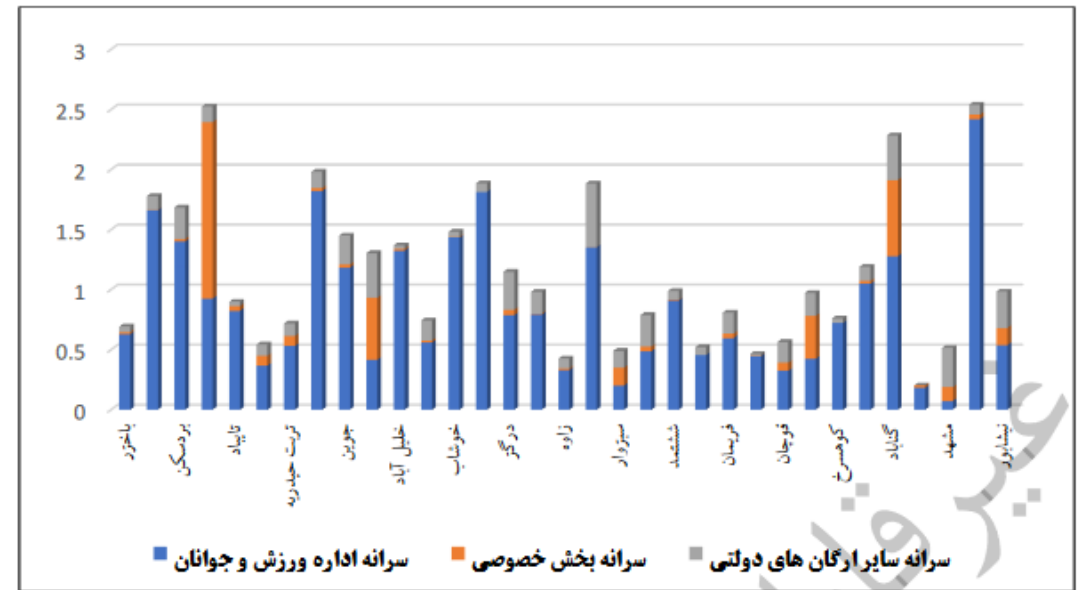
آمارها نشان می دهد که در شهرستان های استان خراسان رضوی بیشترین سهم سرانه ورزشی مربوط به اداره ورزش و جوانان است. تنها در شهرستان مشهد سهم اداره ورزش و جوانان در سرانه ورزشی ۱۴ درصد است. کمترین سهم در سرانه ورزشی شهرستان ها نیز مربوط به بخش خصوصی است. در شهرستان های طرنبه شانديز، چناران و کاشمر به ترتیب سهم بخش خصوصی در سرانه ورزشی ۵۸.۲ درصد، ۳۹.۶ درصد و ۳۶.۹ درصد می باشد. همچنین سهم سایر ارگان های دولتی در سرانه ورزشی در شهرستان های مشهد، سرخس، قوچان و نیشابور به ترتیب ۶۳ درصد، ۳۳ درصد و ۳۰ درصد است

سرانه ورزشی در استان خراسان رضوی

منبع: سند آمایش استان خراسان رضوی

سرانه ورزشی در شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک ارگان ها

سرانه کل	سرانه سایر ارگان های دولتی	سرانه بخش خصوصی	سرانه اداره ورزش و جوانان
۰.۷۳۸	۰.۲۵۵	۰.۱۲۸	۰.۳۵۵

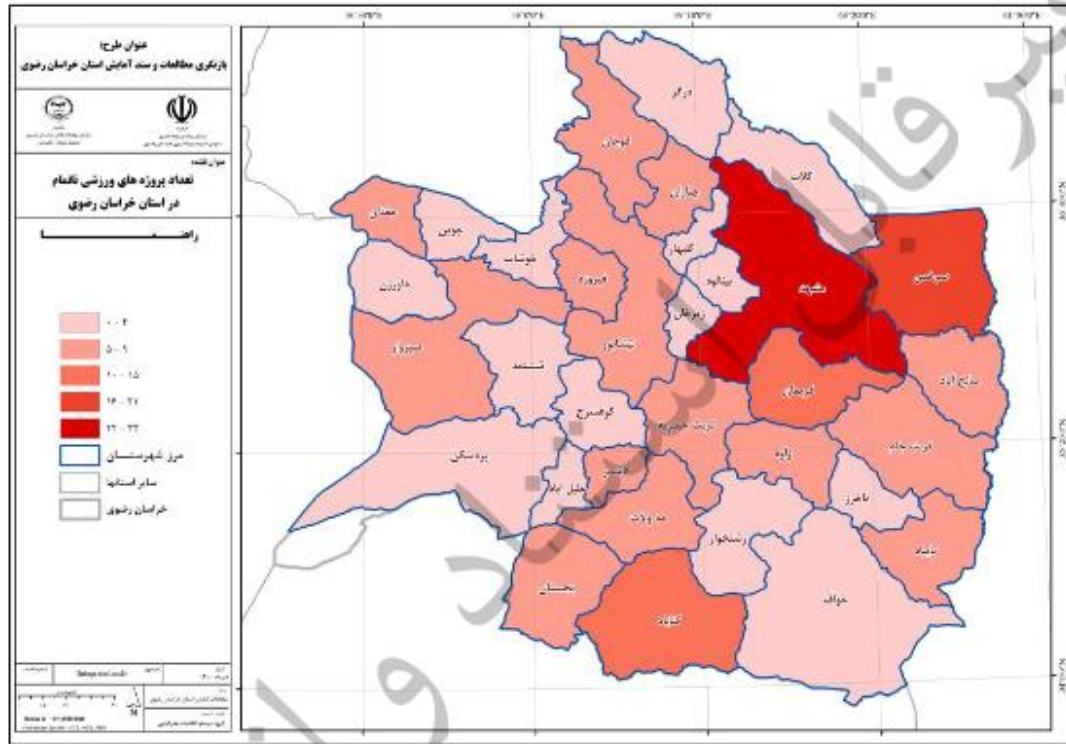
منبع: وزارت ورزش و جوانان، ۱۴۰۰

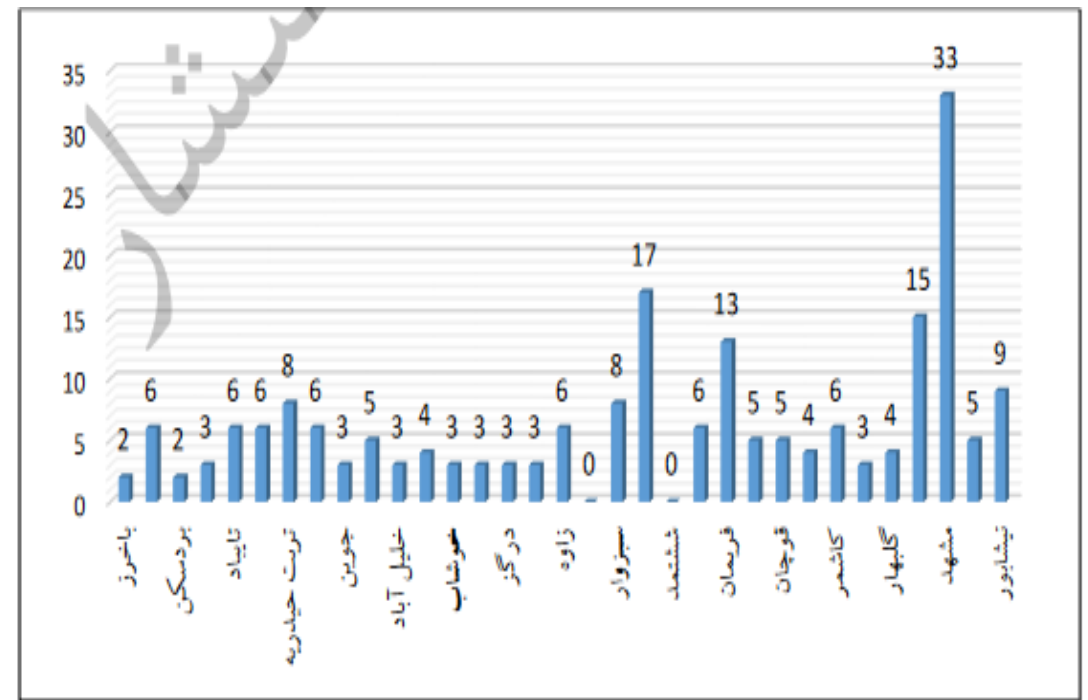
در استان خراسان رضوی تعداد ۲۰۵ پروژه ورزش ناتمام وجود دارد که به دلیل کمبود اعتبار عمرانی رها شده اند. بیشترین پروژه های ورزشی ناتمام مربوط به شهرستان های مشهد با ۳۳ پروژه (۱۶.۱ درصد)، سرخس با ۱۷ پروژه (۲.۸ درصد) و گناباد با ۱۵ پروژه (۷.۳ درصد) می باشد.

۱۰.۲ درصد پروژه های ورزشی ناتمام استان دارای پیشرفت فیزیکی بالای ۶۵ درصد دارند که با تکمیل آنها می تواند تاحدودی سرانه ورزشی افزایش یابد.

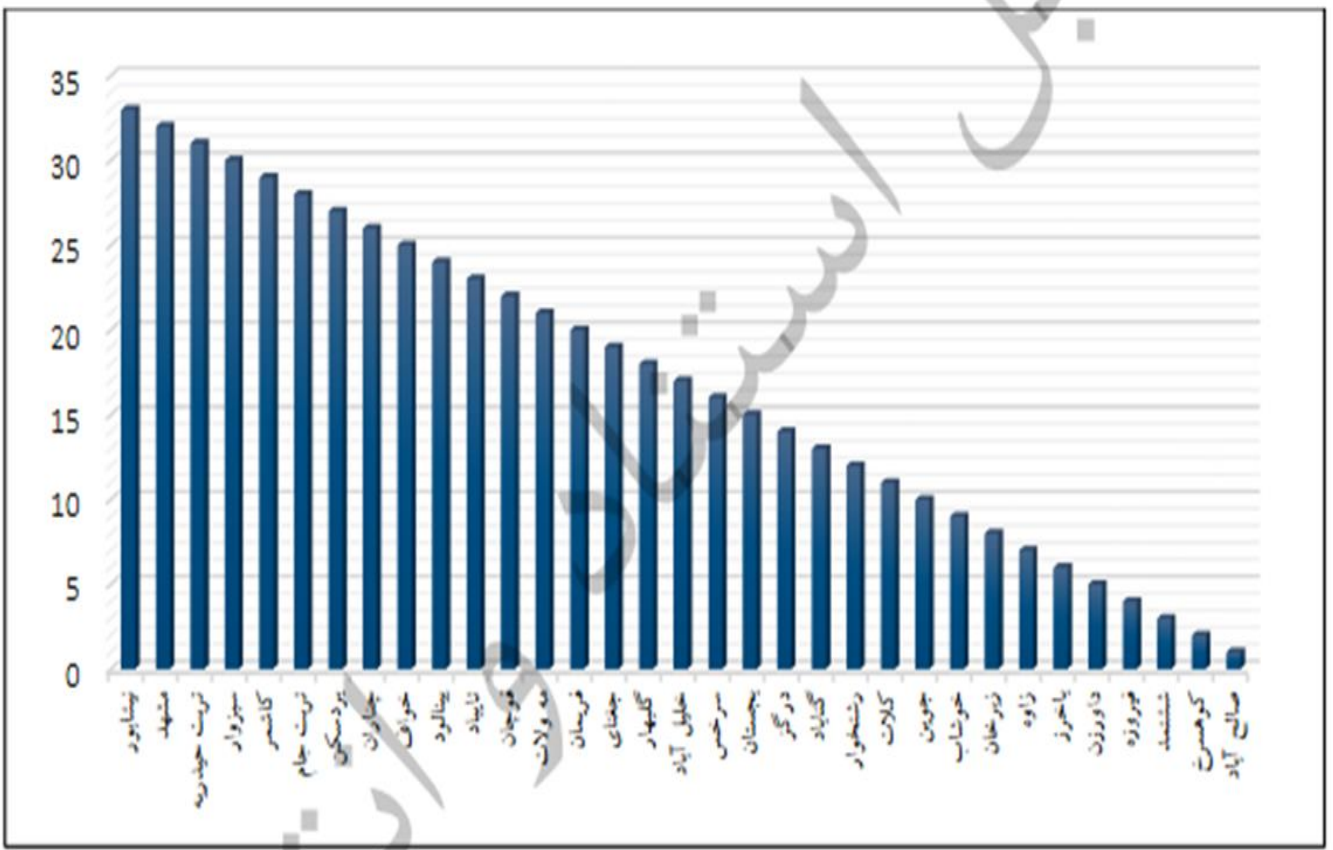
توزیع فضایی پروژه های ورزشی ناتمام در استان خراسان رضوی

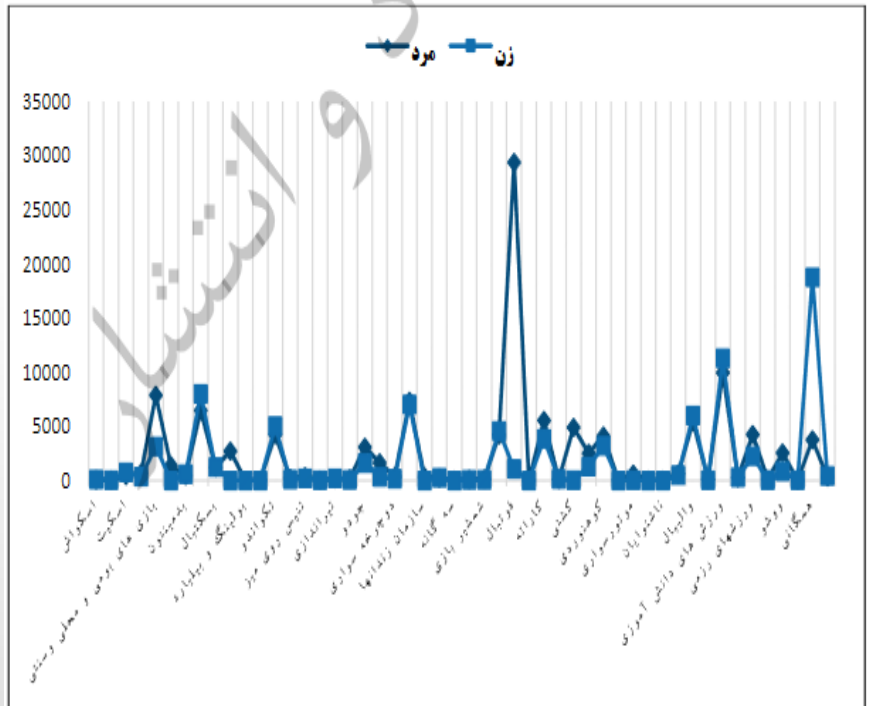
تعداد پروژه های ورزشی نیمه تمام در استان خراسان رضوی به تفکیک شهرستان

رتبه بندی شهرستان های استان خراسان رضوی در بخش تربیت بندی بر اساس شاخص ها

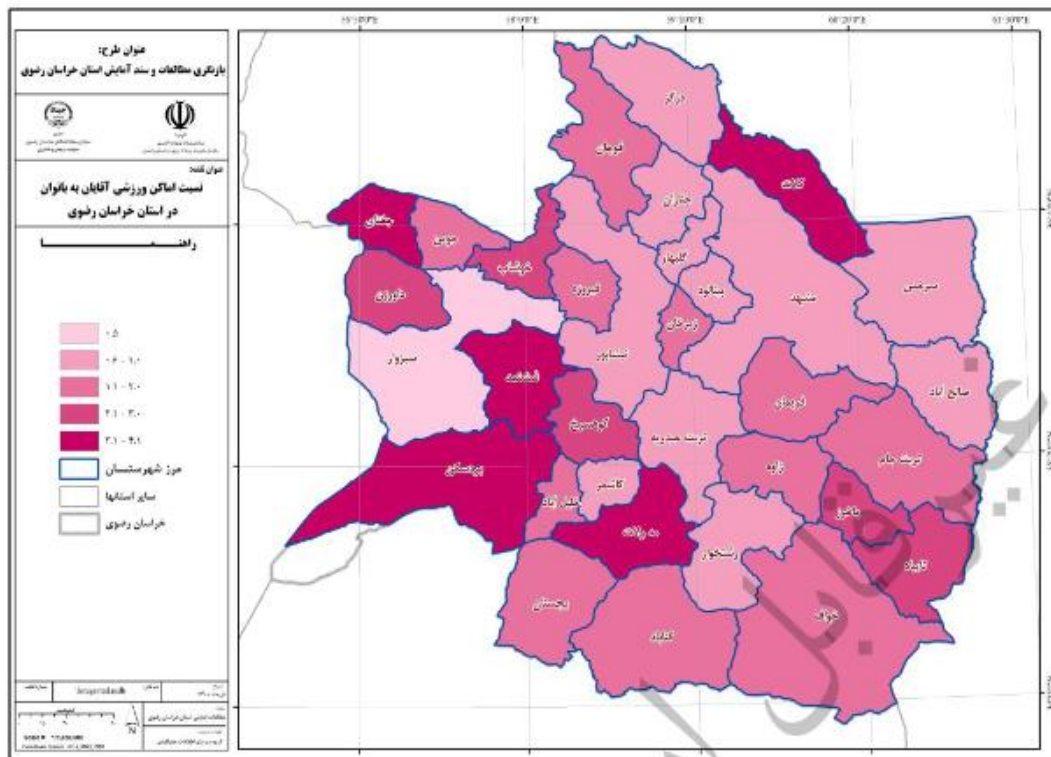
تعداد ورزشکاران سازمان یافته در استان خراسان رضوی به تفکیک رشته ورزشی

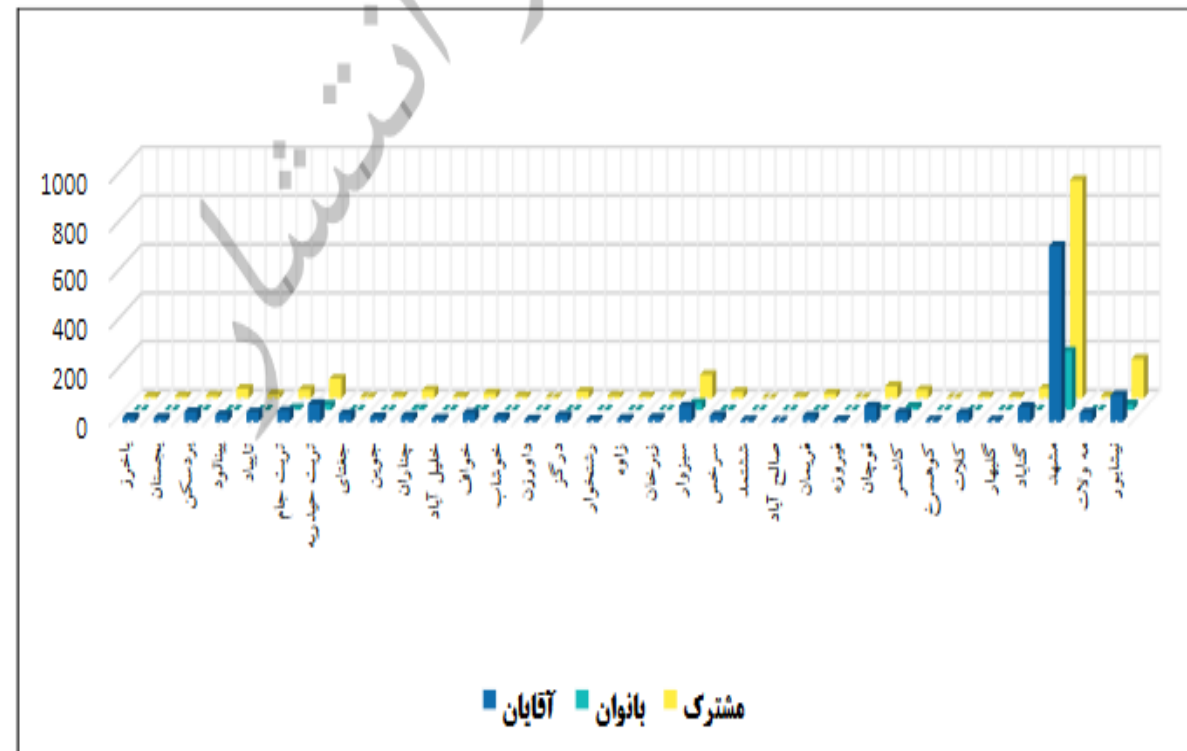
منبع: سند آمایش استان خراسان رضوی

در استان خراسان رضوی ۴۴.۹۴ درصد امکانات و ظرفیتهای ورزشی ویژه آقایان، ۹.۹۹ درصد ویژه بانوان و ۴۵.۰۷ درصد هم بصورت استفاده مشترک می باشد. شهرستان های باخرز، بجستان، خوشاب، داورزن، زبرخان، ششتمد، تالچ آباد، فیروزه و کوهسرخ فاقد اماکن ورزشی ویژه بانوان هستند (۲۷.۷ درصد). تنها در ۱۲ استان (۳۶.۳ درصد) تعداد امکانات و ظرفیتهای ورزشی ویژه بانوان و نیز امکان مورد استفاده مشترک بیشتر از اماکن ورزشی آقایان است و در ۲۱ شهرستان (۶۳.۶ درصد) تعداد امکانات و ظرفیتهای ورزشی ویژه بانوان و نیز امکان مورد استفاده مشترک کمتر از اماکن ورزشی آقایان می باشد.

نسبت اماکن ورزشی آقایان به بانوان

تعداد اماکن ورزشی در شهرستان های استان خراسان رضوی به تفکیک جنسیت

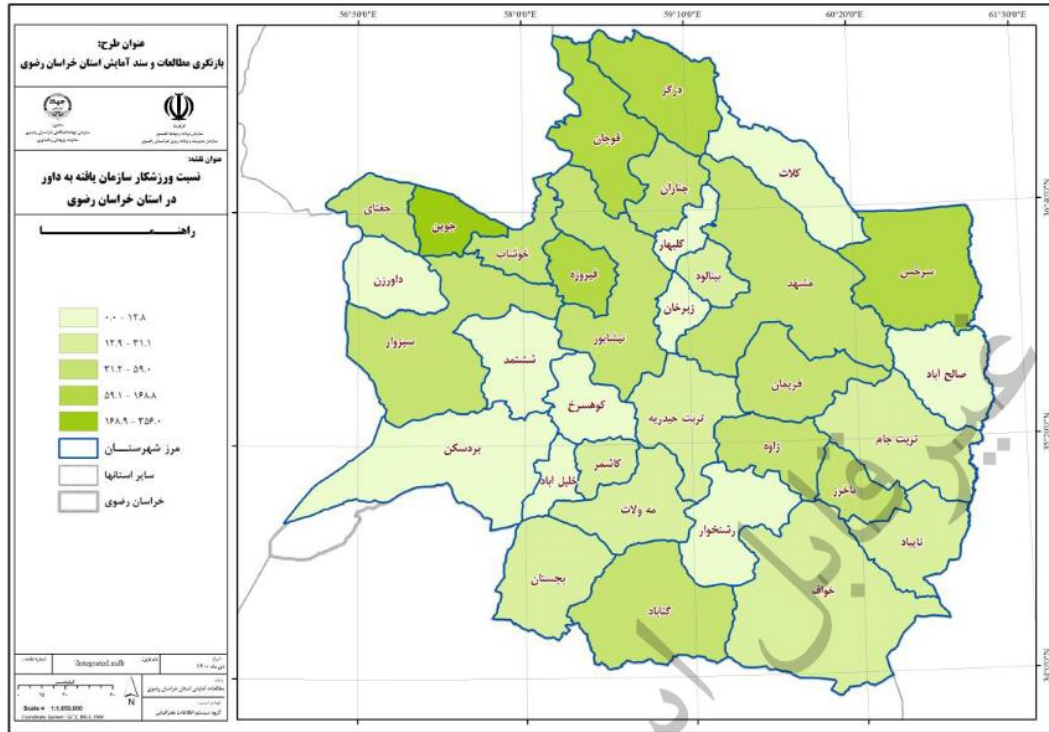

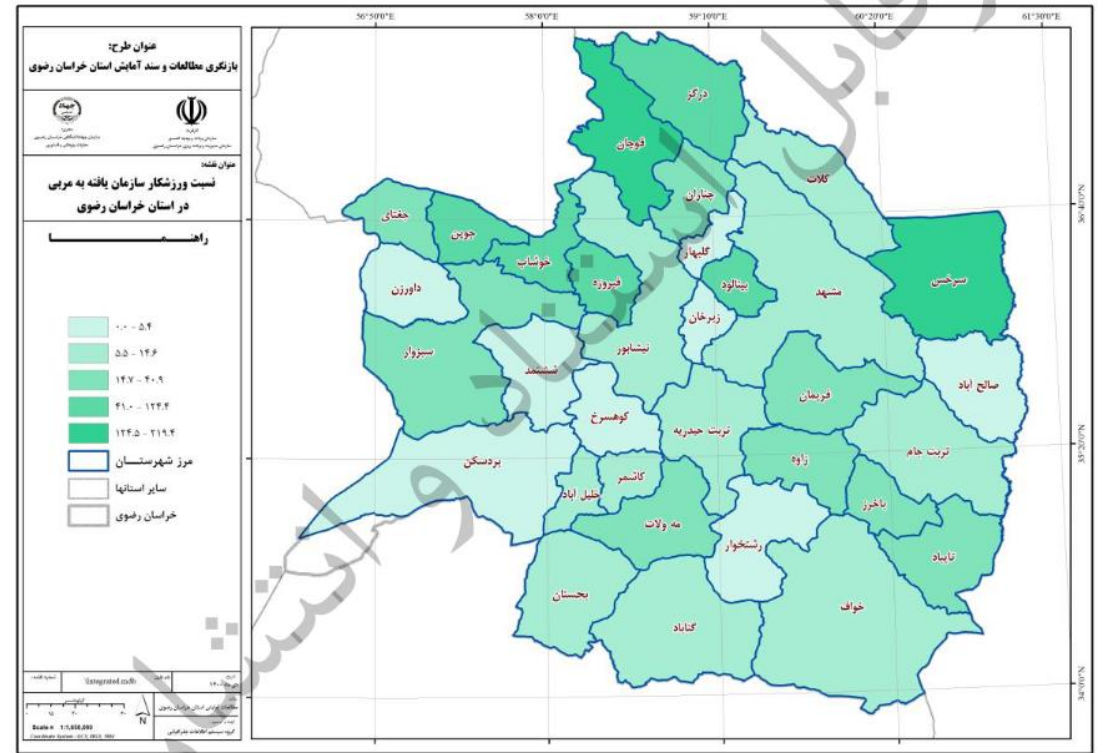
۳.۱ درصد جمعیت استان خراسان رضوی را جمعیت ورزشکاران تشکیل می دهند که ۶ شهرستان (بجستان، چناران، سرخس، کاشمر، مشهد و نیشابور) درصد جمعیت ورزشکار بالاتری از میانگین استان را دارا می باشند. همچنین به ازای هر ۱۱ ورزشکار سازمان یافته یک مربی و به ازای هر ۴۲ ورزشکار سازمان یافته یک داور در استان وجود دارد. نسبت ورزشکار به مربی در شهرستان های سرخس (ورزشکار ۲۱۹) قوچان (۱۹۹ ورزشکار)، درگز (ورزشکار ۱۲۴)، جوین (۱۰۱ ورزشکار) و فیروزه (۹۰ ورزشکار) و نسبت ورزشکار به داور در شهرستان های جوین (ورزشکار ۳۵۶)، سرخس و قوچان (۱۶۸ ورزشکار) و فیروزه (۹۸ ورزشکار) بسیار نامطلوب می باشد درصد جمعیت ورزشکار سازمان یافته در کشور ۳.۵ درصد است که این رقم در استان خراسان رضوی ۳.۱ درصد می باشد. در واقع می توان گفت که ورزشکاران سازمان یافته در استان از میانگین کشوری هم پایین تر است

نسبت جمعیت ورزشکار سازمان یافته به داور در استان خراسان رضوی

نسبت جمعیت ورزشکار سازمان یافته به مربی در استان خراسان رضوی

جمع بندی: توجیحات سرمایه گذاری در اقتصاد ورزش خراسان رضوی

- ❖ استان خراسان رضوی واقع در شمال شرق ایران به دلیل قرار داشتن بارگاه مقدس امام رضا (ع) در آن هر ساله میزبان میلیون ها گردشگر است. خراسان رضوی بزرگترین قطب توریسم مذهبی کشور است که با توجه به قدمت تاریخی در حوزه تاریخ اسلام بناهای آرامگاهی بیشترین و مهمترین چشم انداز معماری این منطقه را به خود اختصاص داده است
- ❖ خراسان یکی از مهمترین مراکز و خاستگاه های تمدن ایرانی است. مساحت استان ۱۱۸،۸۵۴ کیلومتر مربع بوده که از این نظر پنجمین استان بزرگ کشور است. استان خراسان رضوی از ۳۳ شهرستان، ۷۹ بخش، ۱۷۵ دهستان و ۸۱ شهر تشکیل شده است که پس از استان فارس، پرشهرستان ترین استان کشور است.
- ❖ این استان در تعداد سرمایه گذاری خارجی رتبه نخست در بین استان های کشور را بر عهده دارد، خراسان رضوی همچنین دروازه شرق ایران و شاهراه ترانزیتی کانال در شمال شرق برای کشورهای آسیای میانه و افغانستان و پاکستان به شمار می آید. طرح های سرمایه گذاری خارجی خراسان رضوی بیشتر به سرمایه گذاران کشورهای افغانستان، عراق، پاکستان، هلند، کره جنوبی، هند، آلمان، روسیه و چین بازمی گردد.
- ❖ بیشترین سرمایه گذاران خارجی در استان از کشورهای افغانستان و عراق هستند و در حال حاضر ۶۲ درصد سرمایه گذاری ها مربوط به اتباع کشور افغانستان است. از طرفی خراسان با دارا بودن ۸۳۴ کیلومتر مرز مشترک با دو کشور افغانستان و ترکمنستان امکان انجام فعالیتهای اثربخش در راستای مناسبات اقتصادی و فرهنگی با این دو کشور و آسیای میانه را فراهم نموده است.
- ❖ ظرفیت های این استان به گونه ای است که از محل ظرفیت های خراسان رضوی و مشهد به عنوان مرکز ثقل گردشگری شرق کشور به اقتصاد سایر استان ها نیز کمک می شود، این استان به دلیل وابستگی های دیرین با استان های خراسان شمالی و جنوبی هنوز هم مرکزیت اقتصادی و اجتماعی خود را نسبت به این دو استان حفظ کرده است .

❖ حضور افزون بر ۳۰ میلیون گردشگر داخلی و همچنین تعداد ۴ میلیون گردشگر خارجی فرصت و ظرفیت قابل توجهی را برای سرمایه‌گذاران در این استان فراهم کرده است. در حال حاضر بالغ بر ۲۵۰۰ تأسیسات گردشگری داریم که بیش از ۲۵ نوع تأسیسات گردشگری را شامل می‌شود، (وجود بیش از ۵۰ درصد هتل‌های ایران در شهر مشهد).

❖ استان خراسان رضوی با جمعیت بالغ بر ۶ میلیون نفر و مساحتی حدود ۷ درصد کل خاک کشور یکی از مراکز مهم و قابل توجه در اقتصاد ایران در بخش‌های خدمات صنعت و کشاورزی (ویژگی‌های اقلیمی ویژه) به شمار می‌آید این استان از دیرباز به عنوان یک منطقه پراهمیت از لحاظ خدمات کشاورزی و صنعت شناخته شده است.

❖ ظرفیت خوب ورزشکاران خراسان رضوی با عملکرد خوب در رقابت‌های داخلی، ۸۸ تیم از خراسان رضوی در سطح مسابقات لیگ و کشور حضور دارند و ۲ هزار و ۶۵۹ باشگاه مجاز نیز در استان فعالیت می‌کنند.

❖ حضور قهرمانان مسابقات بین‌المللی، جهانی، آسیایی و کشوری و حامیان و خادمان ورزش، بازنشستگان و پیشکسوتان، داوران، مربیان برتر، قهرمانان بین‌المللی و جهانی، قهرمانان رقابت‌های آسیایی، پیشکسوتان ورزشی نویس و فعالان و ورزشی نویسان برتر در استان خراسان رضوی، همچنین تعداد زیاد هیات‌ها و انجمن‌های ورزشی فعال در استان.

❖ افتتاح نخستین مرکز نوآوری و خلاقیت ورزش کشور در مشهد، این مرکز در حوزه علوم حرکتی فعالیت می کند و موضوع فعالیت آن ساخت ابزارهای ارزیابی حرکتی و شناختی است، این مرکز برای تسهیل و پیاده سازی ایده های ورزشی راه اندازی شده است و به سرمایه گذارانی که تصمیم به ورود به این حوزه را دارند خدمات رسانی میکند.

❖ دانشکده علوم ورزش در دانشگاه فردوسی مشهد، که نه تنها به فواید جسمانی حاصل شرکت در فعالیت های بدنی توجه دارد، بلکه بالا بردن دانش و آگاهی و ایجاد موقعیت های مناسب برای یادگیری و فعالیت مداوم را نیز مورد توجه قرار می دهد. گرایش های مختلف در این دانشکده برای تربیت کارشناسان متعهد در رشته علوم ورزشی بر حسب نیاز جامعه است؛ به طوری که بتوانند در بخش ورزش همگانی و مراکز آموزشی، علمی، نظامی، تندرستی و ورزشی به فعالیت ورزشی، تدریس، مدیریت و مشاوره بپردازند.

❖ دانشگاه آزاد مشهد و تعداد بالای دانشگاه های غیر انتفاعی جهت تربیت افرادی کارآمد و متخصص در حیطه های علمی ورزش و فعالیت بدنی است که با دانش خود گام های موثری در موضوعات مختلف آموزشی، پژوهشی، برنامه ریزی و راهنمایی علم ورزش بردارند.

❖ ساختار فعال بخش خصوصی در این استان (۹۰ درصد فعالیت ها متکی بر بخش خصوصی)، خراسان رضوی به عنوان قطب دوم صنعت خودروسازی و ارزش بالای صنعت مواد غذایی مطرح است.

❖ کمبود داور و مربی در رشته های مختلف و کمبود اماکن ورزشی ویژه بانوان، همچنین تعداد کمتر ورزشکاران سازمان یافته نسبت به میانگین کشوری.

❖ پایین بودن متوسط هزینه ورزش خانوارها در استان خراسان رضوی نسبت به متوسط هزینه ورزش در کل کشور.

❖ تعداد زیاد اماکن ورزشی غیرفعال مربوط به روستاها و ۲۰۵ پروژه عمرانی ناتمام (بیشترین مربوط به مشهد) به دلیل عدم وجود اعتبار که با تکمیل آن ها سرانه ورزش استان افزایش می یابد.

راهکارها

- ایجاد تنوع مالی و استفاده از ابزارهای نوین تأمین مالی ورزشی مانند راه اندازی آکادمی باشگاه ها، حق پخش رسانه ای، فروش بازیکن، درآمدهای روز مسابقه و ...
- ایجاد سهمی از تسهیلات مالی منابع ورودی به صندوق توسعه ملی موضوع ماده (۵۲) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) برای طرح های بخش تولیدی و خدماتی ورزش کشور.
- مکلف شدن فدراسیون ها و هیئت ها و باشگاه های ورزشی به خرید اقلام و کالاهای ورزشی داخلی.
- ایجاد بستر مناسب برای استقرار تولیدکنندگان ورزشی در مجموعه های بزرگ ورزشی کشور جهت تسهیلگری در توزیع و مصرف کالاها، اقلام و محصولات تولید داخل.
- جلوگیری از واردات بی رویه کالاهای ورزشی خارجی که مشابه تولید داخلی دارد با تدوین و ابلاغ آیین نامه ها و دستورالعمل های لازم توسط دولت و اجرایی کردن آن.
- کسب میزبانی رویدادهای بین المللی معتبر در رشته های پرطرفدار و رسانه ای.
- ایجاد معافیت های مالیاتی برای ورزشکاران و باشگاههای ورزشی که نسبت به احداث و استقرار مؤسسات ورزشی خیریه و عام المنفعه برای مناطق محروم اقدام میکنند.
- ممنوعیت تبلیغ اقلام، کالاها و برندهای خارجی عرصه ورزش در فضاها و اماکن عمومی.
- حمایت و تشویق قهرمانان ورزشی کشور جهت ورود به عرصه تولید، تبلیغ و معرفی کالاها و اقلام ورزشی داخلی کشور. (مرکز پژوهش ها، ۱۴۰۰)

پیشنهادات (۱)

- ۱- افزایش آموزش در زمینه اقتصاد ورزش، میتوانیم آگاهی مردم رو برای شرکت در فعالیتهای ورزشی و هزینه برای ورزش کردن افزایش دهیم. از این طریق میتوان حجم اقتصاد ورزش را توسعه داد
- ۲- ایجاد رشته ی اقتصاد ورزش در دانشگاه ها تاکید شود. از این طریق متخصصان این حوزه بیشتر خواهند شد و کیفیت روند پرداختن به جنبه اقتصادی ورزش بالاتر خواهد رفت.
- ۳- تغییر در سبک زندگی مردم برای ورزش کردن و گرایش آنان برای مشارکت در فعالیتهای ورزشی موجب توسعه اقتصاد ورزش شود
- ۴- ورزش به عنوان یک عنصر مهم اقتصادی در تولید و مصرف کالاها و خدمات ورزشی و اقتصادی جوامع مختلف نقش اساسی دارد. از این رو توجه به مقولات اقتصادی ورزش میتواند در توسعه اقتصاد مفید و موثر باشد.
- ۵- ظرفیت سازی اقتصادی ورزش از طریق محرک های رسانه ای، بخشنامه سازمانی و مطالبات دانشجویان ورزشی به گفتمانی در درون و بین نهادهای و نقش های متولی و ذینفع هر چهار سیستم دولت، دانشگاه، صنعت و جامعه ورزش کشور تبدیل شود.
- ۶- مطالعات تطبیقی بین اکوسیستم اقتصادی ورزش کشور با سایر اکوسیستم های دیگر کشور مانند سلامت و گردشگری تا تحلیل و تفسیر مناسب تری صورت بگیرد تا ظرفیت های موجود بخش ورزش برای اقتصاد نوین و کارکردهای آن در سطح ملی برای سیاستگذاران و کارگزاران حوزه اقتصاد کشور مشخص و تبیین شود تا ورزش در اولویت پایینی برای آنها قرار نگیرد.
- ۷- نتایج حاصل از ارزیابی های مختلف در ارتباط با اقتصاد در ورزش کشور با اطلاعات دیگر در داخل و خارج از کشور مقایسه شود. همچنین مطالعات تطبیقی بین اقتصاد ورزش کشور با سایر کشورهای پیشرو انجام شود تا به بتوان تحلیل درست تر براساس اطلاعات بین المللی دست یافت گزارش سالانه اقتصاد ورزش ایران و جهان توسط مراکز علمی تحقیقاتی ورزش کشور تدوین و ارائه گردد تا اطلاعات مناسبی از ظرفیت اقتصادی کشور در دسترس محققان قرار گیرد. (ریحانی و دستوم ۱۴۰۰)

پیشنهادات (۲)

- ۱- محدودیتهای موجود در این زمینه همچون نگاه چند بعدی به اقتصاد ورزش کشور و وابسته بودن اقتصاد ورزش به دولت در مرحله ی اول حل و فصل شده و به بخش خصوصی واگذار شود تا با نگاهی متفاوت مانند درآمدزایی اقتصاد ورزش بویژه از طریق برگزاری رویدادهای ورزشی همچون کشورهای موفق در این زمینه قدم برداشته شود.
- ۲- از طریق آموزش راه های سرمایه گذاری در اقتصاد ورزش و ایجاد دانش مناسب در خصوص اقتصاد ورزش در میان سرمایه گذاران در بخش ورزش و حمایت مناسب دولت از بخش خصوصی در حوزه ی ورزش به ایجاد بستری مناسب برای موفقیت این بخش از اقتصاد صورت گیرد.
- ۳- حمایت از نوآوری و بررسی وضعیت آینده و آموزش به ایجاد یک ساختار نوآور در حوزه ی اقتصاد ورزش و همچنین بررسی وضعیت آینده در این زمینه با استفاده از ابزار و روش های مناسب ابعاد مختلف اقتصاد ورزش مورد توجه قرار گیرند.
- ۴- مدیریت مناسب که بتواند از طریق تقویت مدیریت اقتصاد ورزش و ایجاد نگرش متفاوت و مثبت در میان سرمایه گذاران این بخش و همچنین استفاده از ارتباطات بین المللی در بومی سازی توسعه ی اقتصاد ورزش، بستر مناسبی برای این مهم فراهم شود.
- ۵- رهیافت های آینده پژوهی در پندل متشکل از خبرگان تشریح و بررسی شود و رهیافت مناسب به عنوان رهیافت مطلوب در این راستا انتخاب شود. در ادامه ساختار سازمانی آینده پژوهی در اقتصاد ورزش کشور در حوزه برنامه ریزی، پژوهش و فناوری اطلاعات تدوین شود.
- ۶- برنامه ریزی جهت ایجاد یک مرکز به عنوان قلب راهبردی و برنامه ریزی شکوفایی و حمایت از موضوع اقتصاد ورزش که بتواند از طریق آینده نگری مبتنی بر علوم و دانش اقتصاد ورزش بصورت جدی این مسئله را ساماندهی و پیگیری کند.
- ۷- برگزاری رویدادهای ورزشی در شهرهای مختلف کشور برای میزبانی مسابقات ورزشی ملی و بین المللی، امکانی برای سنجش ظرفیت های ورزشی و فرهنگی و همچنین فرصت بزرگی برای توسعه ورزش در سراسر کشور است که باید با نیازسنجی و متناسب با ظرفیت های هر منطقه در نظر گرفته شود.
- ۸- برگزاری کارگاه های آموزشی آینده پژوهی در رویدادهای ورزشی از بعد اقتصادی برای ادارات تربیت بدنی دانشگاه ها و سازمان های ورزشی کشور. (دهقی و افشاری، ۱۴۰۱)

References

- Abdoli, Behrouz, Review of Dimensions of the Sports Economy (2015) (in Persian), International Congress on Business Economics and Development (Nov. 7, 2015). (In Persian).
- Barred, A. A., Zubieta, S., Chen, H., Cassilha, M., & Kageyama, Y. (2017). Evaluating the impact of mega sporting events on hotel pricing strategies: the case of the 2014 FIFA World Cup. *TourismReview*, 72(2), 184-208.
- Zeaee parvar-Hamid –Management and Economics of Online Media in Iran.Jornal of Media Management. March (1394) number16- page 9_24. (In Persian).
- Rezaei, Shamsuddin; Salehipour, Mojgan. (2018). Analysis of effective factors on the development of Iran's sports industry with a data-based approach. *Human Resource Management in Sport*, 6 (1), 89-107. (persian)
- Sediqh, Salman, Hemmatinejad, Mehr Ali, Shafiei, Shahram, Gholizadeh, Mohammad Hassan. (2020). Provide a framework for strategic analysis of stakeholder participation in the development of the country's sports industry. *Human Resource Management in Sport*, 7 (2), 331-349. (persian)
- Dastoom, Salah, Ramezani Nejad, Rahim, Sadeghi Boroujerdi, Saeed. (2020).Develop a framework for evaluating the knowledge-based economy in Iranian sports and analyze the development gap based on it. *Sports Management Studies*, 68: 243-267. (persian)
- Ganj Khanlu, Arzoo. (2017). Determining the strategic position of the country's sports industry based on IFE, EFE analysis and presentation of development marketing strategies. Master Thesis, Al-Zahra University, Faculty of Physical Education and Sports Sciences. (persian)
- mohammadi, Leila (2018) Investigating the employability capacity of Iran's economy with emphasis on the phenomenon of growth without employment. Master Thesis, Zanzan University, Faculty of Humanities. (persian)
- Mohammadkazemi, R., hosein nia, G., habibi, H. (2019). Enterprise Crowdfunding in Iranian Football Clubs: Applications & Requirements. *Journal of Entrepreneurship Development*, 12(2), 281-300. doi: 10.22059/jed.2019.277842.652945. (persian)
- Mohammadkazemi, R., Rasekh, N., & Navid, M. (2016). The effect of entrepreneurial competencies on in novation: A case study of professional sport clubs. *International Business Research*, 9(11), 57-64. (persian)
- Sediqh, Salman, Hemmatinejad, Mehr Ali, Shafiei, Shahram, Gholizadeh, Mohammad Hassan. (2020). Provide a framework for strategic analysis of stakeholder participation in the development of the country's sports industry. *Human Resource Management in Sport*, 7 (2), 331-349. (persian)

- آقابابایی دهقی، ناصر؛ افشاری، مصطفی (۱۴۰۱). آینده پژوهی در اقتصاد ورزشی ایران (مطالعه موردی: رویدادهای ورزشی). نشریه مدیریت ورزشی، (۲) ۱۴-ص ۲۶۶-۲۸۰
- داوود محمدی عسکراآبادی، حسین عیدی، همایون عباسی (۱۳۹۸). تحلیل تماتیک عوامل موثر بر توسعه اقتصاد ورزش ایران، فصلنامه مدیریت و توسعه ورزش، سال نهم، شماره چهارم، پیاپی ۲۴
- حسین، بخشنده، سید عبدالمجید، جلائی، محسن، اسماعیلی، سیدمهدی رسولی (۱۳۹۹). پژوهش‌های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش. دوره ۱۲، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۹ ص ۲۳-۹
- بازنگری مطالعات و سند آمایش استان خراسان رضوی (۱۴۰۱)، کارفرما سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان رضوی، مجری جهاد دانشگاهی خراسان رضوی
- گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس (۱۴۰۱)، شناسایی عوامل مؤثر بر رونق اقتصادی ورزش ایران و ارائه راهکارها.
- صبا طاهریان (مرداد ۱۴۰۲)، گنج زیرخاکی اقتصاد ورزش، روزنامه دنیای اقتصاد، شماره گزارش ۳۹۹۱۹۲۶.

- <https://www.instarem.com/blog/the-economics-of-the-fifa-world-cup-2018-in-russia/>
- <https://www.olympic.org/news/olympic-games-rio-2016-economic-legacy>
- <https://www.statista.com/statistics/1104761/japan-budget-plan-revenue-tokyo-olympics-and-paralympics-by-source/#statisticContainer>
- <https://www.farsnews.ir/news/14010830000154>
- <https://asia.nikkei.com/Spotlight/Tokyo-2020-Olympics/Tokyo-Olympics-cost-doubles-to-13bn-on-COVID-and-overruns>
- <https://www.ssbm.ch/blog/is-the-fifa-world-cup-2022-in-qatar-profitable/>
- <https://www.tokyoupdates.metro.tokyo.lg.jp/en/post-603/>

از توجه شما متشکرم